

Serie nouă
APRILIE 2015

4
(CLXV)
36 pagini
10 lei

A.M.

MUZICALĂ

REVISTĂ LUNARĂ A UNIUNII COMPOZITORILOR ȘI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA

Din sumar:

Premiile UCMR

Adio, Sebastian Barbu Bucur!

Premiera "La fille mal gardée" la ONB

Festivalul de la Sanremo

Convorbirile A.M. - Călin Goia

Ultimii romantici?

În imagine: Jolt Kerestely

Competență și performanță

Liviu DĂNCEANU

În general lingviștii identifică limbajul cu un sistem de comunicare. Or, muzica, pre limba ei, comunică fără îndoială, transmite ceva. Până aici lucrurile sunt oarecum simple. Ele se complică atunci când aplicăm dichotomia natural/artificial. În definitiv, limbajul natural (ca și cel artificial) este o creație umană. După chipul și asemănarea Măriei sale: Omul.

E limpede că un limbaj artificial își propune să semene cu unul natural, dacă nu chiar să-l concureze. Ideal ar fi, desigur, să-l prelungească, aidoma unei proteze. Este unul din motivele pentru care nici o opoziție radicală nu poate fi introdusă între limbajul natural și cel artificial.

Diferențe există, dar unele dintre ele privesc nu atât natura acestor limbaje cât evoluția lor. Asemănările sunt mult mai numeroase. Una dintre ele ar fi aceea că adevărata problemă a limbajelor (implicit a celui muzical) nu ține de proveniență, ci de competență.

Există oare un decalaj între competență și performanță? Mai întâi, competența este definită, adesea, de ansamblul regulilor care controlează mecanismele generative ale actului componistic sau interpretativ, în timp ce performanța este precizată de restricțiile contingente (de spațiu, timp, mod), ori ale capacității intrinsec inovatoare. Cu alte cuvinte, competența înseamnă respectarea normelor, a instrucțiunilor de folosință, pe când performanța dă seamă de sporirea acestor norme, de debordarea lor în chip creator.

(Continuare în pag. 2)

DIN CUPRINS

PREMIILE UCMR.....2-7

CONCERTE SUB... LUPĂ.....8-9

ADIO, SEB. BARBU BUCUR.....10

INTEGRALA BEETHOVEN (2).....11

LA FILLE MAL GARDÉE.....12-13

MUZICĂ BIZANTINĂ.....14-15

DUELUL VIORILOR.....16-17

ANDRÉ RIEU.....18

PUNCTUL PE J... AZZ.....20-21

FESTIVALUL DE LA SANREMO....22-23

ADIO, C. DRĂGHICI.....25

CONCERTE.....26-27

CONVORBIRILE A.M.....28-30

FORMAȚIILE NOASTRE.....31

CENTENAR GICĂ PETRESCU.....32-33

ULTIMII ROMANTICI?.....34-35

Competență și performanță

(Urmare din pag. 1)

E simplu de constatat că, atunci când limbajul sonor este frecventat de un muzician „înnăscut”, performanța va domina competența, iar atunci când limbajul respectiv cade pe mâna unuia „făcut”, va fi un decalaj semnificativ în defavoarea performanței. Interesant este că, din ce în ce mai frecvent, performanța este la cheremul competenței. Se vorbește tot mai mult de competență și tot mai puțin de performanță. Urmarea imediată este înstrăinarea și reducerea audienței muzicii savante. S-a crezut multă vreme că limbajele naturale îl domină pe om, iar omul, la rândul lui, domină limbajele artificiale. Un sâmbure de adevăr există aici. Ceea ce înseamnă că, tot mai abitir, compozitorii au șansa să supravegheze și să manipuleze (deci, să supună) componenta artificială a limbajului muzical. Apariția serialismului, cu întreaga lui escortă de semantici avangardiste (de sorginte expresionistă sau suprarealistă) a dus, inevitabil, la denaturalizarea limbajului sonor, , implicit la artificializarea și, pe cale de consecință, la dezumanizarea lui. Muzica este astfel scoasă, din ce în ce mai agresiv, de sub tutela naturalității și plantată în solul arid al artificialității. Parafrazându-l pe G.Steiner, putem afirma că, treptat, a început să se accentueze utilizarea unor mijloace lingvistice matematice, simbolice, electronice, cunoașterea artistică înstrăinându-se de public, deoarece și-a distrus punțile de comunicare cu acesta. E-adevărat că ceea ce astăzi aparține unei minorități elitiste, mâine, prin educare, poate fi în beneficiul unei majorități domestice. Dar ceea ce se întâmplă de vreun secol încoace în componistica savantă semnifică îndepărtarea muzicii de necesitățile eterne ale ființei umane.

Liviu DĂNCEANU

Premiile

Marele Premiu: Jolt Kerestely

Cuvântul rostit de laureatul cu Marele Premiu, la momentul înmânării diplomei

Vreau să încep cu un citat de Michael Leboeuf:

“Cheltuie-ți aiurea banii
și tot ce vei pierde va fi o parte din avere.
Cheltuie-ți aiurea timpul
și vei pierde o parte din viața ta”.

Acest citat mă caracterizează în totalitate. Nu am cheltuit aiurea nici banii, nici timpul, dovadă sunt

de creație ale U.C.M.R.

pentru anul 2014

SECȚIA DE MUZICĂ INSTRUMENTALĂ ȘI MULTIMEDIA:

1) PREMIUL PENTRU LUCRARE CONCERTANTĂ

Dan Dediu: *Febra* – Triplu concert pentru flaut, clarinet, violoncel și orchestră

2) PREMIUL PENTRU MUZICĂ ELECTORNICĂ

Irinel Anghel: *Spălătorul de creiere*

3) PREMIUL PENTRU LUCRARE CAMERALĂ

Doina Rotaru: *Fragile* – pentru clarinet, vioară, violă, violoncel și pian

4) PREMIUL FILIALEI CLUJ

Hans Peter Türk: *Muzică pentru oboi, violoncel și orchestra de coarde*

5) PREMIUL SUBSECȚIEI DE FANFARĂ

Gheorghe Țugui: *Speranțe* – suită populară

realizările mele în toate domeniile. O familie frumoasă cu doi copii reușiți, o nevastă inteligentă, o nepoțică de un an și 8 luni - peste o lună vine și a doua nepoțică.

Multe realizări pe plan profesional, multe premii și distincții în decursul anilor - și astăzi primesc cel mai mare premiu din partea Uniunii Compozitorilor.

Toata viața mea a fost o muncă fără răgaz în slujba muzicii.

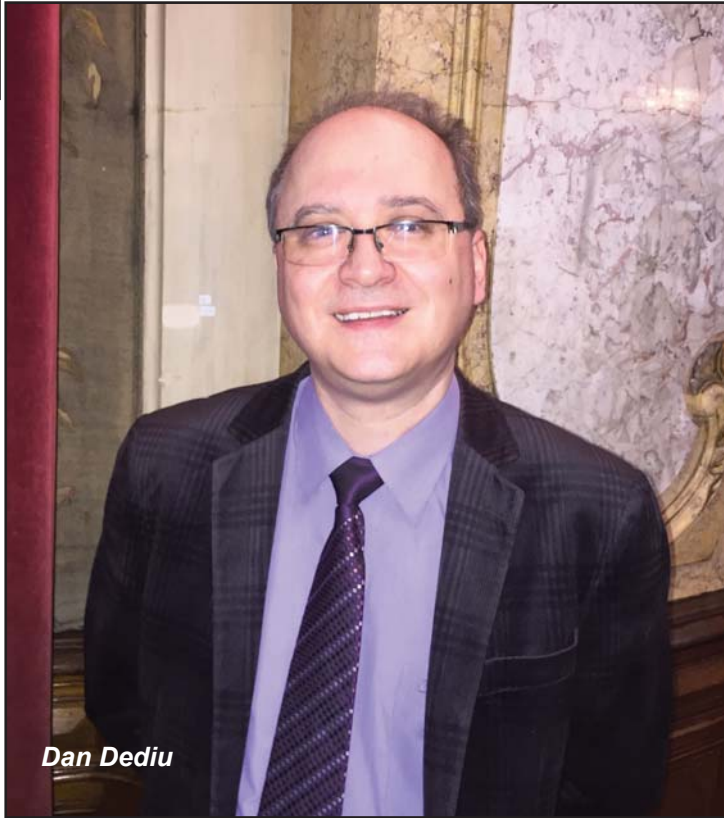
Așa cum este intitulată și cartea care mi-a fost dedicată, "O viața pentru cântec", lansată anul trecut în cadrul Târgului "Gaudeamus", volum scris de Oana Georgescu. Este o bucurie și o satisfacție profesională imensă ca rodul muncii de o viață să fie încununat cu acest premiu.

Am constatat cu tristețe că foarte mulți dintre colegii mei de breaslă nu mai compun, pur și simplu au dispărut din peisajul muzicii ușoare românești, s-au retras, motivând că dacă nu sunt promovați la diferite posturi de radio sau la TV, nu merita să mai compună. Eu compun zi de zi, fără să mă gândesc dacă o să fie să nu promovată piesa respectivă. Scriu pentru că simt că mai am mult de dăruit publicului.

Să nu credeți că mă voi opri cu câștigarea acestui premiu.

Voi continua să compun zilnic, așa cum am procedat și până acum. Mulțumesc conducerii Uniunii Compozitorilor pentru acest premiu.

Jolt KERESTELY

Dan Dediu

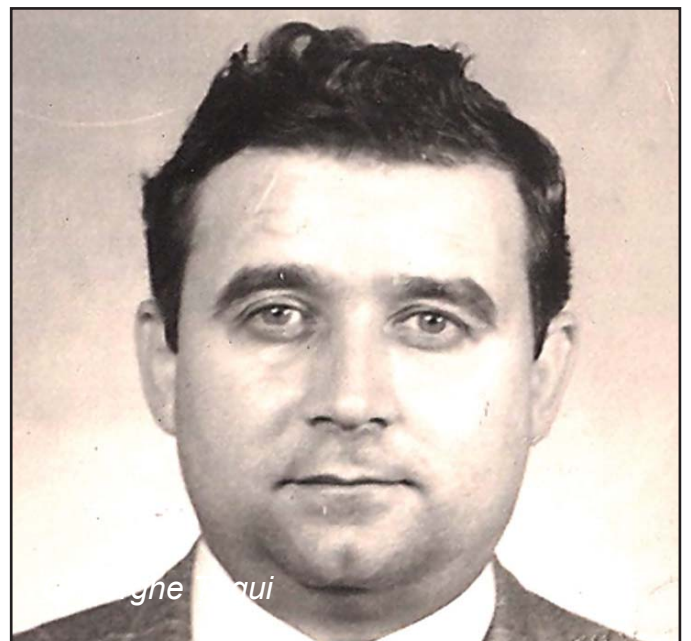
Irinel Anghel

Doina Rotaru și Adrian Iorgulescu

Hans Peter Turk

...ghe ...ghe

SECȚIA DE MUZICĂ VOCALĂ:

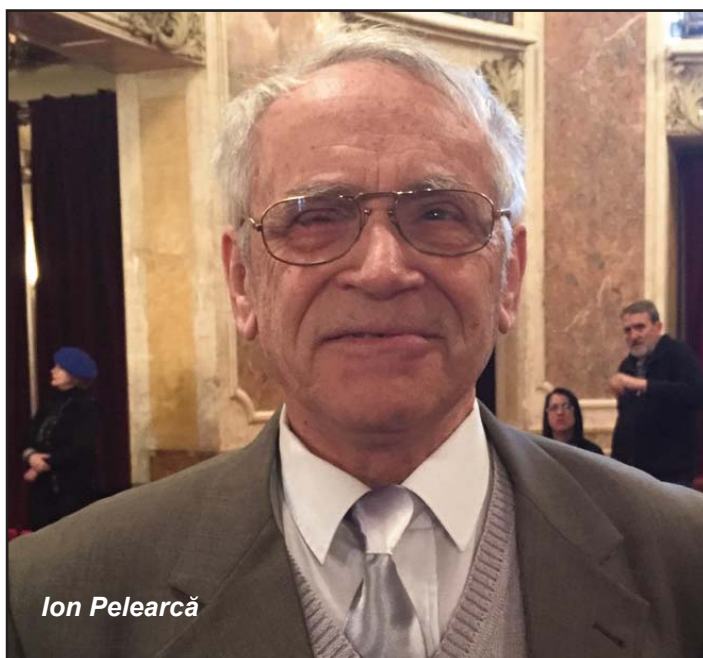
- 6) **PREMIUL PENTRU LUCRARE VOCAL-SIMFONICĂ**
Liviu Dănceanu: *Unu plus minus unu - Operă*
- 7) **PREMIUL PENTRU LUCRARE VOCAL-INSTRUMENTALĂ**
Victor Alexandru Colțea: *Zori pentru două soprane și două piano*
- 8) **PREMIUL PENTRU LUCRARE CORALĂ AMPLĂ**
Ion Pelearcă: *Chinonic Duminical*
- 9) **PREMIUL SUBSECȚIEI DIDACTICE**
Dan Pavelescu: *Rugăciune*

Liviu Dănceanu și Adrian Iorgulescu

Alexandru Colțea

Ion Pelearcă

Dan Pavelescu

SECȚIA DE MUZICĂ JAZZ/POP:

10) PREMIUL PENTRU MUZICĂ POP

Cătălin Târcolea – *Străini în noapte* (text Elena Russo)

11) PREMIUL PENTRU MUZICĂ DE JAZZ

Nicolas Simion – *Jocul Copiilor pentru jazz combo*

12) PREMIUL PENTRU SPECTACOL MUZICAL

Dan Spînu – *The One Born From A Tear* (musical)

SECȚIA DE MUZICOLOGIE:

13) PREMIUL PENTRU SISTEMATICĂ

Valentina Sandu-Dediu – *Octave paralele*

14) PREMIUL PENTRU ISTORIOGRAFIE

Lavinia Coman – *Constantin Silvestri*

15) PREMIUL PENTRU PUBLICISTICĂ

Grigore Constantinescu – *Nocturn și diurn în muzică, vol. II*

Cătălin Târcolea

Dan Spînu

Valentina Sandu-Dediu

Lavinia Coman

Grigore Constantinescu, cu soția și cu Mariana Popescu

SINCRETISM SUI-GENERIS

Carmen POPA

Muzeul Național "George Enescu" și UCMR au găzduit, în Aula Palatului Cantacuzino, un concert deosebit, desfășurat sub un generic ofertant, ancorat în proxima actualitate artistică, deschis ineditului – multiplelor și diverselor experiențe specifice tematicii abordate : **Muzica acompaniată video. Sunet și imagine în secolul XXI.**

Noul sincretism în muzica românească i-a avut drept reprezentanți pe patru autori din patru generații diferite, având patru viziuni distincte asupra lumii. Liantul semnificativ al celor patru compozitori îl constituie "curajul de a se implica în organizarea vizualului vizavi de sunet, în modelarea comunicării pe mai multe paliere, incluzând nu de puține ori verbul ", coroborat cu inițiativa de a realiza, în cele din urmă "o operă de autor în care creatorul este un numai compozitor ci și regizor, operator, scenarist, editor de imagine, actor" din necesități de nuanțare a expresiei și fluidizare a comunicării.

"**Lunenburg soundscape**" de Cătălin Crețu ne apare asemeni unui peisaj sonor bazat pe sunete din natură – vânt, vibrația aerului extinsă la vibrația cosmică, crescendo-uri sonore vertiginoase verticalizate în sunete metamorfozate de orgă. Construcția câștigă treptat în dimensiuni și în varietatea de semnificații, calchiată fiind de profilul sugerat al unei catedrale. Unisonul final consfințește armonia dintre imagine și sunet.

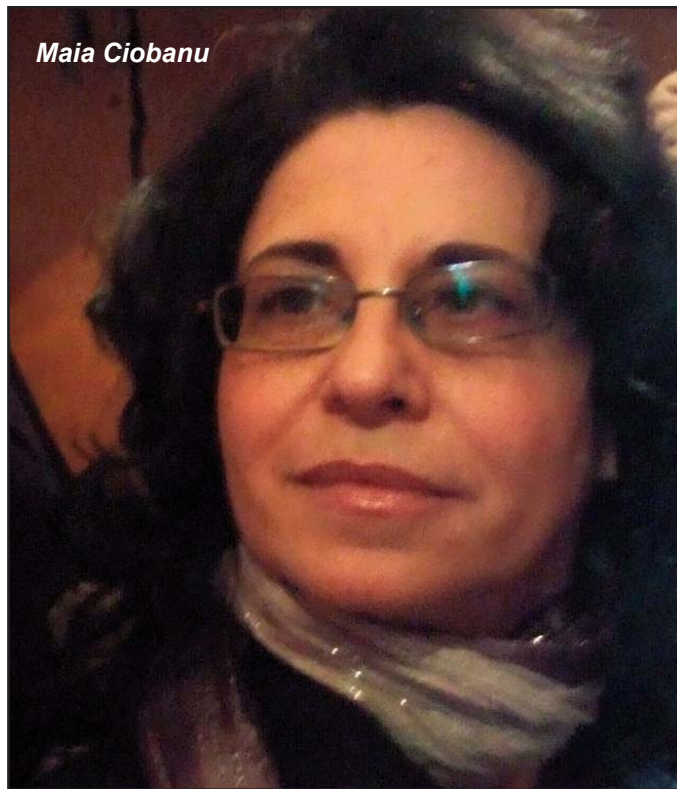
Cea de-a doua lucrare a aceluiași autor, intitulată **"The dark side of the XII"**, aduce în prim plan combinații cromatice, liniare și geometrice, structurate în diferite tipuri de polifonie și construcții omofone. Acestea se desfășoară într-un *perpetuum mobile* și pun în lumină aspecte din umbra, necunoscute ale conglomeratului XII, probând valențele estetice precum și energia lui debordantă.

"**Deadline**" de Constantin Basica constituie radiografia sincretică a experienței proprii în ceea ce privește procesul creator. Pas cu pas, audio-video (în alb-negru), cu susținere muzicală instrumentală preponderent camerală, se parcurg succesiv etapele actului creator, în chiar interpretarea autorului – actor în propria piesă. E o alternanță echilibrată a momentelor dificile cu cele de reală și benefică inspirație. Discursul este rațional și sensibil deopotrivă, plin de prospețimea și determinarea – ambele caracteristice vârstei.

"**Das ist nicht ein Streichquartett**", lucrarea Maiei Ciobanu, ironizează fin, prin chiar titlul acesteia, rezistența quasi-generală, disimulată, în fața noului, anulând *de facto*, dreptul la cunoașterea și evaluarea noilor fenomene/ forme/ valori estetice, artistice-sincretice. Împietirea ingenioasă, armonioasă a calităților caracteristice *homo faber-ludens-sapiens*, este relevată

cu sensibilitate și subtilitate prin prezentarea mâinilor care făuresc, se joacă, mângâie, studiază, cântă, ajută, vindecă, creează (din nou se face apel la sublimul operei lui Gaudi). Imaginile nu fac decât să însoțească, să completeze și să îmbogățească conținutul de idei, sensuri și semnificații ale palierului muzical, urmând totodată firul logic al gândurilor sale. Întregul edificiu sonor se bazează pe coloana conglomeratului pianistic, apoi pe cea a cvartetului de coarde, gongurile marchează trecerea pragurilor cunoașterii, iar clopoței anunță sclipirile Luminii. Toate acestea au ca magnific fundament vibrația sacra a spiritului creștin – reprezentat prin imaginile edenice ale Sagradei Familia și Catedralei din Sienna, comparate în chip tulburător cu Marea

Maia Ciobanu

Catedrală pe care ne-o oferă Natura însăși, având drept cupolă bolta cerească.

În "**Geometrie der Stille**" de Corneliu Dan Georgescu, elementul de la care pornește totul este apa – ca element primordial/imagine primordială.

În ea se regăsesc, plutesc, sau se oglindesc toate celelalte elemente și aspecte de referință: Soare (foc), Luna, Cer, Galaxii, Constelații de Galaxii... Pământul (înconjurat de atmosferă) completează imaginea măreției naturii și a miracolului vieții. Un angrenaj de arhetipuri tutelează zbuciumul terestru și nu numai. În filmul compozitorului enunțurile strict științifice interferează cu metaforele poetice. E o muzică învăluitoare, a naturii – a apelor, a vânturilor, a adierilor pe deasupra pădurilor, a zborului păsărilor, a cerului senin, a fugii norilor – a bolții înstelate, a nemărginirii necunoscute a spațiului cosmic. E o muzică atent, dar atât de firesc procesată pentru a da expresia cea mai potrivită fiecărei imagini în parte. Infinitul pare și el cuprins în ceva ce-l depășește. Compozitorul ne invită în templul Naturii, în altarul Luminii, pentru a avea speranța găsirii răspunsului ce ne va aduce liniștea. E o geometrie ce calchiază filosofia liniștii.

EFFECT ȘI AFECT

Mircea ȘTEFĂNESCU

La Sala mică a Ateneului Român, sub sigla Filarmonicii George Enescu, afișul anunța pentru 10 martie 2015 recitalul de vioară **Georgeta lordache**.

Programul s-a profilat prin însăși consistența și concepția sa cu celebrarea capodoperei, într-o succesiune care a cuprins **Partita nr. 3 în Mi major** de Bach, **Sonata pentru pian și vioară op.12, nr.1** de

Beethoven, **Sonata pentru pian și vioară în Sol major** de Johannes Brahms, **op.78**, și **Sonata pentru vioară și pian în Sol major** de Maurice Ravel. În bis, am ascultat, în strălucirea unei autentice bijuterii muzicale, **Lebăda** de Saint Saens.

Ceea ce știam deja că se va întâmpla este faptul că Georgeta lordache se va situa la altitudinea acestor capodopere, cu talentul său impresionant, cu capacitatea de a conferi interpretărilor sale ordinul de valoare și prin superba trăire la instrument. Ascultând-o de la o lucrare la alta, am resimțit prospețimea de sonorități a timpurilor și epocilor în realitate umană, ceea ce a fost, fără îndoială, o desfășurare scenică.

Georgeta lordache este o natură muzicală puternică, vibrantă și impetuoasă, este fibră și genă, cu alte cuvinte este și determinată și cu distincția esenței. Arcușul său are lejeritate și constituența unor laborioase felurimi de sunete și de timbre. Evoluția mâinii sale stângi pe tastatură are finețe, vibrato gingaș și procesează glisande infinetizimale într-un tot care respiră măiestrie și ținută sensibilă. Și mai este ceva, și anume importanța revelatoare și de o demnă gravitate a responsabilității față de propria sa artă interpretativă, față de propria sa condiție. Pentru că, în sens comun, în artă nimic nu poate fi facil, sau altfel, spus, la modul ușor.

Georgeta lordache are o vârstă cu puțin peste 20 de ani, și este studentă la Hochschule Fur Musik und Tanz din Koln, la clasa profesoarei Ariande Daskalis. Cariera ei artistică anunță un viitor de certe reușite și succese, dacă acest viitor nu este realmente de invederat și astăzi.

Pentru acest recital, Georgeta lordache a avut-o ca partener pe pianista Clementina Ristea-Cucu, a cărei vibrantă prezență la claviatură s-a definit notabilă din toate punctele de vedere.

APARIȚIE EDITORIALĂ

Lavinia COMAN

Nocturn și diurn în muzică, vol. II de Grigore Constantinescu, apărut tot la Editura Muzicală reprezintă al doilea volum al unui diptic. Dacă primul volum cuprindea cronici, de data aceasta citim recenzii și prefete, unele apărute în presă iar altele **transpuse** după emisiunile radiofonice **Oaza de muzică**, ce au fost realizate într-un ciclu predilect al autorului, la inițiativa redacțională a Sorinei Goia. Această nouă culegere cuprinde 258 de articole care dau seama, sintetic și succint, despre stadiul anumitor aspecte și dezvoltări ale fenomenului muzical, materializat în cărți apărute pe parcursul ultimilor 10 ani. Textele sunt prezentate în ordinea

alfabetică a numelor autorilor, operațiile de culegere și organizare fiind realizate de Liliana Constantinescu, soția autorului. Ca urmare a acestui efort notabil, cititorul interesat are la dispoziție un capitol din istoria cărții muzicale din deceniul trecut.

Culegerea de articole impresionează prin marea diversitate a domeniilor abordate de autori, de la muzica populară la muzica bizantină, psaltică, protestantă, muzica ușoară și de jazz, muzica veche și cea contemporană, opereta, opera cu studii despre regie, concepție, stil, cercetări monografice ale unor mari artiști lirici. Întâlnim numeroase referiri la lumea dansului prin studii de balet, dans istoric și modern. Primim informații despre cercetări din trecutul și din actualitatea școlii muzicale românești, despre investigații recente privind prezența lui George Enescu în viața

muzicală internațională. Citim despre ipostaze complementare ale creației unor muzicieni cunoscuți, precum Ionuț Bogdan Ștefănescu, flautist celebru și totodată un poet original, sau abordări ale universului muzical de către scriitori reputați, cum este Eric Emanuel Schmidt în romanele sale **Viața mea cu Mozart** și **Rivala**.

Ceea ce se degajă din aceste lecturi caleidoscopice ar putea fi definit prin ideea de tratament democratic aplicat tuturor participanților. Ei se bucură în mod egal de o privire binevoitoare, de o inimă plină de înțelegere, grație, încurajare. Întreaga carte devine astfel o imensă îmbrățișare din partea cronicarului generos și amabil, care nu obosește a fi disponibil să consemneze toate eforturile depuse de membrii unei republici imagine perfectă, o republică a autorilor de cărți cu și despre muzică.

Sebastian Barbu Bucur

Veșnicia credinței

Grigore CONSTANTINESCU

Binecuvântarea și bunăcântarea s-au îmbinat fericit într-un destin de excepție, cel al minunatului părinte profesor universitar dr. Sebastian Barbu Bucur, care ne-a părăsit acum, în preajma sărbătorilor pascale, cernind sufletele noastre.

Am avut privilegiul de a-i fi contemporani, de a-i cunoaște, într-o oarecare măsură, opera științifică și de creație care l-a impus drept un renumit bizantinolog, savant de faimă internațională, Doctor Honoris Causa al Facultății de Teologie din Craiova (2001) și al Academiei de Muzică „Gh. Dima” din Cluj-Napoca (2005), distins în anii 1998 și 2008 cu Crucea Patriarhală.

Multe gânduri și fapte i-au luminat existența până la vârsta patriarhală, sinteză bogată în semnificațiile acestei vieți trăite în rugăciune.

A luptat pentru învățământul religios universitar, pentru afirmarea unor tinere generații care să preia de la el învățătura creștină.

Peregrin al documentelor muzicii bizantine de pretutindeni, Sebastian Barbu Bucur și-a odihnit gândul într-o fără de cruțare muncă de cercetare care l-a purtat prin lăcașuri de cult, biblioteci cu mărturii și însemnări rare.

Părintele profesor era stăpânit de neliniștitoare realitate a faptului că documentele teoretice și muzicale religioase, de sorginte spirituală românească, se află, majoritar, altunde decât pe plaiurile țării noastre. După mărturisirile sale, „*dragostea pentru muzica psaltică mi-a îndrumat pașii pe cărările Athosului*”.

Popasurile, meditațiile, căutările, revenirile la Muntele Sfânt i-au adus lumina descoperirilor de străveche credință autohtonă, descifrările neștiutelor până la el manuscrite, care au întărit învățătura credinței drepte în Dumnezeu și Ortodoxie.

Sufletul său s-a deschis astfel spre orizontul minunatelor cântări izvodite din propria sensibilitate sau preluate din tezaurul muzicii creștine, glăsuite împreună cu corala „Psalmodia”.

O întreagă pleiadă de prețuitori, mai demult sau acum, au scris și vorbit despre personalitatea sa, adevărată arhitectură de fapte, credință și gând creștinesc.

Pentru cine știe ce a realizat *Magister* Sebastian Barbu Bucur, scrierile sale adaugă încă multe, de-abia acum aflate. Nu l-a oprit nicio suferință, a știut să învingă neodihna. Bogată viață, sub harul

nobilei vocații a credinței, iată imaginea multiplă ce se alcătuiește într-un pilduitor semn de admirație și respect pentru această existență care dă înțelesul adresării tradiționale de „prea fericitul”, ce îi luminează chipul și nobila modestie a iubirii călăuzite de ideal.

Să-l odihnească Bunul Dumnezeu în Pace, Lumină binecuvântată și Liniște, asemenea plaiurilor mănăstirii Cheia, unde și-a găsit acum drumul către veșnicie.

Integrala Beethoven (2)

Carmen MANEA

În 4 februarie 2015, pe scena Sălii Radio, Valentin Gheorghiu și Gabriel Croitoru au susținut cel de-al doilea recital extraordinar din cadrul *Integralei Sonatelor pentru pian și vioară* de Beethoven. Programul a debutat cu **Sonata opus 12 nr. 2, în la major**, lucrare plină de vervă și strălucire, care amintește unele trăsături ale stilului mozartian. Măiestria și creativitatea interpreților s-a manifestat pe parcursul celor trei mișcări cu caracter contrastant ale sonatei. Aflați într-un dialog firesc, remacabil prin frumusețe și rafinament expresiv, artiștii au redat într-o manieră cuceritoare caracterul dansant, eleganța și prospețimea primei mișcări. Am admirat măiestria cu care a fost conturată tema întâi, cu un diminuendo subtil, ce urmărea profilul ei descendent, dar și elanul sentimental caracteristic temei a doua. În *Andante, piütosto Allegretto*, interpreții au evocat cu multă finețe un diapazon bogat de sentimente și au realizat tablouri sugestive, care au îngemănat original muzica, poezia și pictura. Finalul este o pagină fermecătoare, plină de grație, umor și optimism; interpreții au colorat discursul muzical în nuanțe diverse, amintind jocurile feerice ale personajelor fantastice.

A urmat **Sonata opus 12 nr. 3, în mi bemol major**, lucrare care, prin bogăția conținutului și dinamismul caracteristic, are un impact puternic asupra publicului. În prima mișcare artiștii au evocat un caleidoscop cuceritor de stări sufletești și imagini muzicale, caracterizate prin varietate expresivă și dinamică, prin vivacitate, elan și patos. Aflați într-o colaborare artistică de excepție, muzicienii au evidențiat calitățile timbrale specifice ale fiecărui instrument, precum și caracterul concertant al lucrării, care dezvăluie predilecția compozitorului pentru prelucrarea tematică și integrarea firească a detaliilor în cadrul discursului muzical. În partea lentă artiștii au evocat cu emoție și dăruire imagini de o rară frumusețe. Publicul a fost fascinat de atmosfera poetică și stilul elevat al cântului, care a îngemănat original emoția artistică și bogăția ideatică. *Rondo Allegro molto* vădește înclinația autorului către scriitura de virtuositate, dar și preocuparea de a găsi echilibrul între bogăția conținutului și forma de exprimare. Interpreții au abordat partitura cu entuziasm și o imensă bucurie, reușind să transmită publicului sentimente și stări sufletești tonice, pozitive. Ei au evocat convingător caracterul alert, spectaculos și optimist al muzicii.

În încheiere a fost prezentată **Sonata nr. 7 opus 30, în do minor**, lucrare de anvergură, care a oferit duo-ului ocazia de a-și etala deplin măiestria și

bravura. Interpreții au realizat o versiune magistrală a capodoperei, care i-a impresionat profund pe toți cei prezenți. Întreaga lucrare este marcată de frământări și tensiuni dramatice. În prima mișcare artiștii au evocat cu patos temele impregnate de tensiune dramatică, de impetuozitate și eroism, au conferit strălucire momentelor de culminație și au realizat contraste dinamice și expresive remarcabile. În *Adagio cantabile* au fost evidențiate cu mult rafinament și sensibilitate, conținutul poetic al muzicii (marcat de tensiuni și neliniști pe alocuri) și noblețea sentimentelor compozitorului. Pe parcursul celei de-a treia mișcări am admirat caracterul ritmic pregnant, elanul, strălucirea și verva interpretării. În mișcarea a patra compozitorul dezbate un registru amplu de

probleme existențiale, prin intermediul unor teme contrastante. Artiștii au evidențiat cu fantezie și bravură trăsăturile concertante și aspectul simfonic al discursului muzical. Capodopera beethoveniană le-a oferit prilejul de a-și etala calitățile instrumentale excepționale, creativitatea și colaborarea fructuoasă, de a dezvălui profunzimea gândirii muzicale și concepția estetică unitară din cadrul duo-ului.

Pentru inegalabilii interpreți, sonatele de Beethoven constituie o opțiune predilectă, un prilej de a realiza un dialog original cu autorul și cu ascultătorii. Reluarea acestor bijuterii muzicale le prilejuieste în afara bucuriei de a cânta împreună și ocazia de a descoperi mereu alte detalii, alte fațete ale acestora, de a-și reîmprospăta concepția interpretativă. Recitalurile maestrului Valentin Gheorghiu alături de violonistul Gabriel Croitoru probează concepția lui Berlioz potrivit căreia „Muzica... cere celui care o cultivă o inspirație naturală și cunoștințe care nu se dobândesc decât prin îndelungate studii și profunde meditații”. Așa cum era de așteptat, la bis, minunații artiști au ales tot o pagina beethoveniană: finalul din *Sonata nr. 8, opus 30 în sol major*, un perpetuum mobile frenetic, plin de luminozitate și optimism.

„La fille mal gardée”

premieră la Opera Națională București

Mihai-Alexandru CANCIOVICI

Reintroducerea în repertoriul Companiei de Balet a Operei Naționale a spectacolului „La fille mal gardée” de Ferdinand Hérold și John Lanchbery, preluat de la Royal Opera House Covent Garden din Londra în coregrafia originală a lui Frederick Ashton, reprezintă un câștig enorm pentru baletul românesc actual. Pe de-o parte, acest spectacol reproduce caligrafic coregrafia originală a baletului creat în 1960 la baletul regal londonez, iar pe de altă parte, el reprezintă o piesă care poate intra într-o arhivă coregrafică, devine un model.

Producția de acum a beneficiat de o echipă internațională de prestigiu, fiind pregătită de Malin Thoors și Johan Kobborg, avându-l consultant coregrafic pe Michael O'Hare. Spectacolul a fost creat în

Producția din anul 1960 creată de marele coregraf Frederick Ashton, s-a realizat pe muzica lui Ferdinand Hérold compusă pentru varianta primă a baletului din 1828, fiind adaptată și orchestrată de compozitorul și dirijorul John Lanchbery.

Reprezentarea baletului în coregrafia lui Frederick Ashton a fost pusă în scenă și de alte companii de dans: Baletul regal Danez, cel Australian, baletul din München, Zürich, baletul Național Canadian, cel din Hamburg, baletul teatrului Balșoi și cel american din New York.

La noi, cunoscuta coregrafă Alexa Mezincescu a realizat o variantă coregrafică în regia ei în anul 1980, un spectacol fermecător, care a ținut mulți ani afișul, oferind șansa unor importanți dansatori români să evolueze în această producție.

Varianta producției Ashton, creată în 1960,

scenografia originală a lui Sir Osbert Lancaster, avându-i ca asociați pe Natalia Stewart pentru costume și pe Douglas Nicholson (decor), cu lighting designerul Ionuț Gabriel Pruteanu.

În acest context de realizare artistică, asistăm la o poveste rustică amuzantă și fermecătoare, în același timp, a dragostei inocente a celor doi tineri Lise și Colas, împiedicată de inerția și răutatea mamei fetei, bătrâna văduvă Simone, care intenționează să o căsătorească pe fiica sa cu forța, cu tânărul tîmp Alain, fiul unui om bogat. În cele din urmă, dragostea adevărată învinge, iar mama îndărătnică este nevoită să accepte unirea celor doi tineri care se iubeau.

pornind de la versiunea princeps din 1828, folosește o serie de elemente și figuri coregrafice ce se integrează unei arhive istorice: se speculează dansurile folclorice pastorale, dar și ale celor de curte, se folosește mult pantomima care conferă baletului o valoare spectaculară. Balerinii devin interpreți care prin gest, mimică, transmit niște stări sufletești. Se folosește mult stilul compozițional, prin care un interpret poate juca un rol fem-

inin, bazat pe o gestică adecvată (de pildă, un balerin o întruchipează pe văduva Simone, în travesti).

Există o rigoare a figurilor și poziției corpului și a capului care se reiterează cu valoare antologică, în stilul Ashton, păstrându-se aproape cu sfințenie în spectacolul de față.

Am văzut primele două distribuții ale premierei, eveniment de la Opera Națională și putem face câteva considerații de ordin artistic.

În prima seară am avut șansa de a revedea pe copilul minune al baletului românesc, Alina Cojocaru, balerină de talie internațională, iubită și apreciată pe mari scene, prezentă în numeroase spectacole ale

baletului regal de la Covent Garden. Alina Cojocaru este o artistă ajunsă la maturitate, care datorită unor calități fizice de excepție, prin suplețea și plastica trupului său de o rară expresivitate, a reușit să facă o carieră fulminantă. Rolul Lisei îi vine mână, este diafană, ușoară în relația cu partenerul, gingașă, veselă, pusă pe șotii. A colaborat excelent cu partenerul său Robert Enache, un tânăr balerin aflat într-o ascensiune surprinzătoare. L-am văzut acum câțiva ani în statueta de bronz din spectacolul „Baiadera” unde promitea o frumoasă carieră. Acum este un balerin sigur pe el, cu o bună tehnică ce-i permite sărituri spectaculoase și-i oferă o mare ușurință în dans. Cei doi parteneri au creat un cuplu de excepție, făcând povestea veselă și fermecătoare.

L-a secondat excelent dansatorul Johan Kobborg, un artist complex, cu o mimică deosebit de expresivă și cu o plastică a trupului de un mare efect (dansul saboților a fost succulent și foarte expresiv executat de artist).

În rolul pretendentului la căsătorie, Alain, băiatul urât și tâmp, Cristian Preda ne-a oferit o frumoasă demonstrație de talent actoricesc și coregrafic.

În distribuția a doua, cuplul principal a fost interpretat de Bianca Fota și Dawid Trzensimiech.

Bianca Fota reprezintă în acest moment, pe prima balerină de clasă înaltă a companiei. Este o tânără artistă foarte responsabilă de profesiunea ei, dornică să evolueze și să se perfecționeze ca tehnică și stil de interpretare. Și acest fapt se vede, este evident pe scenă. Este ușoară, are sărituri frumoase, bine executate, are un stil curat de interpretare, a căpătat în prezent aplomb și siguranță, ceea ce-i conferă calitatea de artistă matură.

Balerinul Dawid Trzensimiech are multă suplețe, are un trup frumos, echilibrat, cu o plastică și ușurință a mișcării. Este un partener bun care se coordonează excelent cu colega sa de dans. A fost o reală plăcere de a-i urmări pe cei doi, într-o simbioză a dansului.

Văduva Simone a fost interpretat de Călin Rădulescu. M-a frapat imaginea creată de acesta a bătrânei dificile fiind asemuită unei guvernante englezoice înalte, uscățive și severă. A creat momente comice succulente.

Nu pot, însă, să nu amintesc de creația remarcabilă în rolul mamei Simone a doi mari artiști din trecut, Adrian Gheorghiu și Ștefan Bănică, în coregrafia Alexei Mezincescu.

Extrem de amuzantă și de plastică a fost prezența balerinului Shuhei Yoshida în rolul prostănacului Alain.

Pentru mine este surprinzătoare absența din

distribuția de sală a personajelor secundare și a interpreților lor, fapt nemaiîntâlnit până în prezent. Se cuvine ca și aceștia să fie menționați, pentru că ei au contribuit la realizarea unui spectacol de bună calitate.

Dirijorul serii a fost Ciprian Teodorașcu pe care l-am mai urmărit și în alte partituri coregrafice. A fost extrem de atent la interpreții dansatori pentru ca orchestra să se afle într-o perfectă coordonare cu ba-

lerinii de pe scenă. În acest sens, orchestra a asigurat o execuție bună a partituri.

La realizarea spectacolului au contribuit și maeștrii de repetiții cu soliștii: Alina Cojocaru și Corina Dumitrescu, iar pentru ansamblu Florica Stănescu.

„La fille mal gardée” poate constitui, astfel, un spectacol de mare atractivitate pentru public, fiind spumos, vesel, demonstrând calitățile speciale ale tinerei companii de balet care a reușit să se adapteze prin efort și muncă exigențelor impuse de artiștii străini care au asigurat calitățile tehnice ale producției Ashton. Sunt de remarcat dansurile băieților cu bastoane, al fetelor din momentul saboților, dar și scenele de ansamblu admirabil executate.

Spectacolul va avea succes la public și se va impune în repertoriu. Am doar o sugestie de făcut pentru repertoriul viitoarei stagiuni de balet: pe cele mai importante scene ale lumii, în luna decembrie se dansează ca un balet pentru sărbători „Spărgătorul de nuci” de Ceaikovski, care nu trebuie să lipsească din repertoriu, mai ales în luna sărbătorii Crăciunului.

Festivalul de Muzică Bizantină și Contemporană, ediția a XI-a

Cea de-a XI-a ediție a Festivalul de Muzică Bizantină și Contemporană (Ateneul Român, Sala Studio, miercuri 18 martie 2015) a adus în cultura muzicală românească noi opusuri de inspirație bizantină și chiar o nouă optică asupra unora rămase necunoscute, din comoara ancestrală a cântului românesc. A conferit capacitate de convingere autentică, printr-o metamorfoză globală a timpului estetic-muzical, pătrunzând în sfera inefabilului, aprioricului, sacrului, alături de un public deschis către noi orizonturi. Concertele formațiilor noastre muzicale au devenit o manifestare tradițională în peisajul muzical românesc contemporan. Alături de interpreții de talie mondială ai ansamblurilor, a participat un public select, format din diferite personalități marcante ale culturii românești, precum PS Timotei Prahoveanu, episcop-vicar al Arhiepiscopiei Bucureștilor – delegat special din partea Preafericirii Sale Daniel – patriarhul României, academicieni, precum ambasadorul acad. Caius-Traian Dragomir, muzicieni - compozitori, interpreți, muzicologi, alături și de Inspectorul Muzicilor Militare col.Valentin Neacșu, scriitori, preoți, doctori, matematicieni, regizori, artiști plastici renumiți – precum Dana Marinescu, ș.a.,

melomani, iubitori de cântare bizantină, de eternitatea muzicii. Printr-un fenomen global al timpului existențial-artistic, au fost reunite în aceeași conștiință a discursului muzical, lucrări autentice bizantine - care se cântă firesc în slujba creștin-ortodoxă din perioada sărbătorilor de Paști și compoziții de influență bizantină, alături de opere din filonul sătesc și universal. Compozitorii prezentați au fost numai de pe teritoriul României – români sau de alte naționalități - precum Béla Bartók și Iannis Xenakis, cu un repertoriu de mare valoare, bizantin autentic, de influență bizantină și laică, și din sfera clasicului-contemporan. În ordinea desfășurării concertului, consemnăm următorii compozitori: - **Din prima parte a Festivalului:** Sabin Drăgoi, *Acestea zice Domnul / Antifonul Patimilor*, pentru soprana, violoncel și pian - aranjament Marcel Spinei, Béla Bartók, *6 dansuri populare românești*, pentru violoncel și pian - transcripție Marcel Spinei, Vasile Jianu, *Arie*, pentru flaut, Iannis Xenakis, *Dhipli zyia*, pentru viola și violoncel - p.a., Violeta Dinescu, *Lytanie*, pentru violoncel și 53 de violoncele (CD) - p.a.a., și Marcel Spinei, cu lucrările - *Sonata bizantină*, op.40 nr.2 *Per Mihai Spinei*, pentru viola și percuție - p.a.a., *Cantus Firmus*, op.39, pentru ansamblu - p.a.a., *Cantus Planus*, op.37, pentru ansamblu - p.a.a. și *Psalmi* Simfonia a III-a concertantă - Finale, op.71, pentru sax, percuție și orchestră de suflători – în varianta grup de percuție și

C.D. / imprimare din concert cu Orchestra Reprezentativă a Armatei, dirijor Aurel Gheorghiță / lucrarea a obținut Premiul UCMR, la 23 martie 2012. - **Din partea a doua a Festivalului:** lucrări bizantine, din strana bisericii, precum - Marcel Spinei - *Lumină lină / Fos Ilaron* în ehl 1 / melodie cu iison, sau de influență bizantină - cântări corale tradiționale precum: *Iubite-voi Doamne* - în aranjament de Nicolae Lungu și *Pre Tine te lăudăm* - aranjament de Cristian-Marius Firca, compoziții de: Gheorghe Cucu, *Doamne Iisuse Hristoase*, *Podobie* și *Miluiește-mă Doamne*, Nicolae Lungu, *Cămara Ta*, *Mântuitorul meu*, Sabin Drăgoi, *Acestea zice Domnul* / în varianta originală corală, Ion Popescu-Brănești, *Priveghiați și vă rugați*, Gheorghe Mandicevski, *Oratoriu*, Marțian Negrea, *Rugăciune*, Nicolae Lungu, *De Tine se bucură*. Concertul-Festival a avut soliști de mare clasă: - **din ansamblului CONTEMPORAN**, soprana Georgeta Stoleriu – o voce de neuitat, pianista Sanda Spinei – *specialistă și în arta contemporană a pianului*, flautistul Nicolae Maxim – *solist de excepție al Filarmonicii "George Enescu"*, invitatul ansamblului nostru – violistul Mihai Spinei, șef de partidă și solist al Filarmonicii din Palermo,

un maestru de talie internațională al violei / ni-l reamintim - *eclatant* - ca solist, alături de Silvia Marcovici, în dublu Concert de Mozart pentru vioară și violă de la Sala Radio, dirijor Iosif Conta / un artist cu o sonoritate caldă, și o tehnică instrumentală desăvârșită, violoncelistul Marcel Spinei – un *mega epistimis synthetis*, cu violoncel său de 5 corzi model Bach-Spinei, percuționistul de la Cluj - Marian Micu un *virtuoz al instrumentelor de percuție* – cu grupul său format din Bogdan Andrei și Ștefan-Alexandru Iordan, iar corala bizantină DIVINAARMONIE, cu voci de înaltă ținută artistică, a avut soliști pe: Mădălina Barbu și Angela Stratulat - soprane cu un timbru de mare sensibilitate și generozitate, Claudia Caia – o mezzosoprană cu o voce caldă, pătrunzătoare și tânărul bas Filip Panait – o voce strălucitoare, de mare viitor. Lucrările audiate în Festival, destul de numeroase, multe în premieră, au pornit: 1. din suflul cultural al "țărânei" românești - prin Béla Bartók, *6 dansuri populare românești* / Marcel Spinei comenta faptul că a fost nevoit să transcrie și el lucrarea, deoarece predecesorii săi au modificat, de multe ori, textul muzical al partiturii originale (!), 2. la cântul bizantin de strună, pe două voci, provenit din cântările începuturilor creștine, vezi Marcel Spinei, *Lumină lină / Fos Ilaron*, în ehlul întâi, 3. la lucrări instrumentale scrise la mijlocul secolului al XX-lea,

precum Iannis Xenakis, *Dhimpli zyia*, pentru vioară (solistul a cântat dificila partitură de vioară pe violă !) și violoncel - lucrare scrisă la începuturile carierei sale de compozitor, pe un sistem ritmic de tip acsak, cu sonorități modale, de factură unică în contextul său compozițional, și Vasile Jianu, *Arie*, pentru flaut solo, o monodie cu sonorități medievale, line, pastelate. Din secolul nostru menționăm: Violeta Dinescu, *Lytanie*, pentru violoncel și 53 de violoncele (CD), o lucrare ce recrează spații cu elemente bizantine, într-o cântare pornind de la monodie la 53 de voci, interpretate de același violoncel cu 5 corzi, gândit/visat de Bach și zămislit la cererea violoncelistului ansamblului, și Marcel Spinei, cu lucrările - *Sonata*

sonoritate de harpă, sau, la instrumentele de coarde folosirea ingenioasă a diferitelor modalități de expresie: flagg., sul pont., sul tasto, dopo pont., sulla cordiera, batt. sul Risonatore, etc., cu sonorități de flaut inegalabile și o percuție multicoloră, măiastră. Ultima lucrare din spațiul instrumental al concertului a fost *Psalmi Simfonia a III-a concertantă - Finale, op.71*, pentru sax, percuție și orchestră de suflători - în varianta grup de percuție și C.D., "o creație din neant", *într-o plimbare interioară prin spațiul inter-galactic, cu reîntoarcere spre tradiția creștin-ortodoxă de Paște*, susținută cu sonorități de clopote și toacă, alături de zeci de instrumente de percuție neacordabile, etc. Corala *DIVINA ARMONIE*, condusă

magistral de compozitorul Cristian-Marius Firca, invitata ansamblului *CONTEMPORAN*, a interpretat cu multă dăruire, profesionalism și profundă aplecare spre tradiția autentică bizantină lucrări religioase bizantine și de influență bizantină din Postul Paștelui, recreînd în sufletele ascultătorilor așteptarea sfințelor sărbători Pascale.

Universul spiritual-conceptual al Festivalului, alături de valoarea compozițiilor prezentate a dus la sentimentul existențial al eternității, a dăruit autenticitate și emoție publicului sensibil, de pe diferite meleaguri ale lumii, sedus de atmosfera epifaniei Pascale.

În finalul Festivalului, PS Timotei Prahoveanu, episcopul-vicar al Arhiepiscopiei Bucureștilor s-a adresat artiștilor mulțumind pentru clipele de înălțare spirituală oferite, și a urat tuturor credincioșilor sărbători Pascale fericite, însoțite de sănătate și curățire spirituală.

Festivalul-concert s-a bucurat de sprijinul Asociației Culturale *Marcel Spinei*, Asociației Corale *Divina Armonie* - manager diplomat Ionel-Ilie Ciuclea și prof. Paula Ciuclea, a Inspectoratului de Muzică al Armatei și Revistei *Diplomat Club*. (I.S.)

bizantină, op.40 nr.2 *Per Mihai Spinei*, pentru viola și percuție, construită pe filon bizantin cu străbateri laice-românești și sonorități contemporane, însoțite cu ritmuri sobre - din spațiul bizantin (pe alocuri interpretul psalmodiază cu vocea), sau exaltate de măiestria unui cânt/joc popular, sau o melancolie doinită, ș.a. Lucrările pentru ansamblu - *Cantus Planus* op.37 și *Cantus Firmus*, op.39 - sunt construite pentru o lume a heterofoniei / cu înălțări de polifonie și omofonie, folosind sonorități inefabile - multe obținute din utilizarea corzilor pianului în

„Interferențe” multiple

Cecilia Benedicta PAVEL

Deseori spațiul în care ascultăm muzică este amenajat cu picturi, dar îngemănarea efectivă a artelor presupune ceva mai mult. Acest *mai mult* a fost pus în valoare și de recent inauguratul proiect „Interferențe”: o expoziție și un recital pe teme comune, comentate. Evenimentul a fost organizat de familia de artiști Novac - Dorina, pictor; Șerban, fagotist; și fiul lor Mihai, eseist, în spațiul mai puțin convențional al hipermarketului Cora-Alexandriei din Capitală. Încurajați de succesul proiectului similar inițiat anul trecut sub genericul „Apercepții 2”, artiștii au

experimentat și de această dată diversitatea în unitate.

Distinsă cu marele premiu la Concursul Național de Pictură și Grafică „Vespasian Lungu”, ediția a XVIII-a (Brăila, 2013), Dorina Novac a pus acum accentul pe natură statică și peisaj, prin lucrări realizate în ultimii trei ani, inspirat și elevat prezentate de lect.univ.dr. Mihai Novac la vernisajul din 3 noiembrie.

Cu aceeași ocazie, apreciat interpret al unui vast repertoriu muzical - prim-fagotist al Orchestrei de Cameră Radio, membru al Atelierului de Muzică Contemporană „Archaeus” și, de asemenea, membru fondator al ansamblului de fagot „Acolade”, cu numeroase concerte și recitaluri în țară și în străinătate (dintre care cel mai recent în 3 octombrie, la Bacău, la „Zilele Muzicii Contemporane”, sub

bagheta dirijorului italian Pieralberto Cattaneo) - Șerban Novac a alăturat imaginilor vizuale trei adecvate imagini sonore: *Monodie* de Dieter Acker, *Ritratto di Gio e Pip* de Luchino Belmonti și partea întâi din *Sonata op. 4* de Liviu Dăncănu - pe care le-a descifrat în prealabil în termeni accesibili, pentru a înlesni publicului larg apropierea de acest gen mai puțin familiar. Versiunile sale au avut darul de a convinge prin expresivitate, calitate timbrală, tehnică ireproșabilă, multitudine de efecte.

Într-un cerc al interferențelor girat de Uniunea Artiștilor Plastici, evenimentul s-a bucurat de prezența mai multor cunoscuți oameni de cultură și artiști. Ar fi de dorit ca asemenea momente de excepție să devină fapte comune în peisajul vieții noastre culturale.

Stradivarius vs Guarneri

Duelul viorilor

Liviu Prunaru

Stradivarius

Gabriel Croitoru

Guarneri

Horia Mihail

pian

Carmen MANEA

Turneul național **Duelul viorilor** s-a desfășurat în mai multe orașe din țară și în capitală, avându-i ca protagoniști pe violoniștii Liviu Prunaru și Gabriel Croitoru și pe pianistul Horia Mihail. Față de edițiile precedente, alături de recitalurile atât de frumoase și spectaculoase, apreciații interpreți cu apărut pe scenă în ipostază solistică și în compania orchestrelor simfonice din București și Timișoara. În 10 decembrie, la Sala Radio, artiștii au interpretat **Concertul în re minor pentru două viori și orchestră BWV 1034** de Johann Sebastian Bach, alături de **Orchestra de Cameră Radio**, aflată sub bagheta dirijorului Tiberiu Oprea. Varianta plină de vitalitate și prospețime a celebrei creații bachiene, ne-a amintit cuvintele lui Mozart, referitoare la un oratoriu al cantorului de la Liepzig: "Ascult acum ceva nou". Publicul a fost fascinat de calitatea de excepție a prestației artistice, care a demonstrat plenar perenitatea capodoperei concertante. Cei doi maeștri au realizat un dialog cuceritor prin expresivitatea și strălucirea artei violonistice specifice, prin etalarea particularităților timbrale ale instrumentelor pe care cântă - Stradivarius și Guarneri - precum și prin colaborarea superioară, ce a contribuit la armonizarea intențiilor artistice și a sonorității. Auditorii au admirat noblețea expresivă și diversitatea paletelor coloristice, profunzimea gândirii muzicale și firescul interpretării. Împreună cu dirijorul

și orchestra, soliștii au dezvăluit melodicitatea, robustețea, vitalitatea și pregnanța ritmică a mișcărilor rapide - prima *Vivace*, a treia, *Allegro* -, precum și caracterul elevat și cantabilitatea mișcării mediane, *Largo, ma non tanto*. Interpretarea concertului ne-a sugerat un fluviu majestuos, o frescă sonoră cu o arhitectură perfectă, care transmite peste secole iubirea de oameni și gândirea activă a compozitorului. La bis, soliștii au prezentat împreună cu orchestra dirijată cu profesionalism de Tiberiu Oprea, partea mediană a **Concertului BWV 1060R** de Bach pentru vioară și oboi (care poate fi cântat și de doi violoniști); minunata pagină concertantă a fost redată într-o manieră unitară, înveșmântată într-o uimitoare diversitate de mijloace instrumentale și expresive. Artiștii au evidențiat cu mult rafinament bogăția inspirației melodice, logica construcției contrapunctice, coerența și profunzimea semantică

a discursului muzical.

Recitalul susținut de Gabriel Croitoru și Liviu Prunaru în 11 decembrie la Sala Radio, în compania pianistului Horia Mihail, a constituit nu doar un eveniment artistic de cel mai înalt nivel, ci și o confirmare a interesului publicului bucureștean pentru manifestări culturale realizate de personalități de prim rang ale muzicii actuale, prin intermediul unor instrumente de excepțională valoare. Dacă în prima parte a programului, violoniștii au abordat fiecare câte patru lucrări cu acompaniament de pian (prezentate alternativ, două câte două), în partea a doua, s-au aflat împreună pe scenă, unde au interpretat **Anotimpurile la Buenos Aires** de Astor Piazzolla (în transcripție pentru două viori și pian).

Interpreții au propus publicului lucrări complexe, cu conținut expresiv și alură instrumentală contrastantă. În deschiderea recitalului, Gabriel Croitoru a conferit o impresionantă forță expresivă lucrării **Nigun** de Ernest Bloch; publicul a fost fascinat de dramatismul și pasiunea pe care le-a transmis interpretarea sa. Au urmat **Variațiunile pe coarda Sol**, compuse de Niccolò Paganini pe o temă din opera **Moise** de Rossini, lucrare de anvergură instrumentală, care a prilejuit etalarea temperamentului viguros al interpretului și a artei sale violonistice infailibile. Și celelalte două lucrări din program, au respectat principiul alternanței tempo-urilor și al diversității conținutului. **Vocaliza op. 34 nr. 14** de Serghei Rahmaninov (în transcripție pentru vioară și pian), a

captivat publicul prin magia sonorității, prin vibrația lirică și noblețea sentimentelor. Gabriel Croitoru a încheiat partea sa din recital cu celebra creație paganiniană **I Palpiti op. 13, introducere și variațiuni pe tema “Di tanti palpiti”** din opera **Tancredi** de Rossini; dificila lucrare i-a prilejuit ocazia de a dezvălui plenar numeroasele fațete ale talentului său de excepție.

În programul prezentat de Liviu Prunaru, publicul a admirat deopotrivă arta interpretativă, fantezia și bucuria de a dăru publicului momente de emoție autentică. Împreună cu Horia Mihail, violonistul a realizat o minunată versiune a lucrării **Ave Maria** de Franz Schubert (în transcripția lui Jascha Heifetz), pe care am perceput-o ca pe un omagiu adus compatrioților în preajma Sărbătorilor Crăciunului. În **Havaneza op.83** de Camille Saint-Saëns, interpretul a făcut dovada calităților sale incontestabile - care îngemănează în chip fericit sensibilitatea și virtuozitatea -, dar și a bucuriei cu care transmite publicului farmecul muzicii. Programul său a cuprins și două lucrări ale unor celebri compozitori polonezi: **Nocturna opus 27 nr. 2** de Frédéric Chopin (în transcripția lui August Wilhelmj) și **Poloneza nr. 1 în re major** de Henryk Wieniawski; publicul a admirat poezia și sinceritatea expresiei în momentele lirice, precum și

flexibilă și eficiență a lui Horia Mihail, care și-a susținut colegii de pe scenă cu profesionalism și dăruire pe întreg parcursul recitalului.

În partea a doua a programului, Gabriel Croitoru, Liviu Prunaru și Horia Mihail au interpretat cu multă fantezie, cu măiestrie și entuziasm **Anotimpurile la Buenos Aires** de Astor Piazzolla (în transcripția lui Mariano Castro, în care pianul are un rol comparabil cu viorile). A fost o adevărată demonstrație de virtuozitate, de bravură, de spontaneitate, de bun gust și de creativitate. Artiștii au evidențiat convingător frumusețea și originalitatea muzicii lui Piazzolla, dar și calitățile speciale ale fiecăruia și colaborarea fructuoasă a ansamblului. Am apreciat îngemănarea spiritului improvizatoric cu simțul echilibrului, dar și capacitatea extraordinară a interpreților de a însufleți și modela materia muzicală. Prestația lor, situată la cele mai înalte cote artistice, a fost răsplătită cu bine meritate aplauze și urale, de spectatorii care a umplut până la refuz Sala Radio. “Duelul”, care a oferit publicului (și miilor de ascultători ai posturilor de radio) privilegiul de a participa la un eveniment muzical unic, s-a încheiat într-o atmosferă electrizantă, cu două minunate tangouri de Carlos Gardel, oferite cu eleganță și generozitate la bis. În acea seară magică, am înțeles că romantismul – la nivelul interpretării, al

impetuositatea și strălucirea din fragmentele de virtuozitate. O mențiune aparte trebuie acordată prestației pianistice admirabile, deosebit de sensibilă,

aspirațiilor și ca stare de spirit -, constituie în epoca actuală nu doar un deziderat, ci o realitate, ce poate să ne înfrumusețeze și înobileze existența.

André Rieu:

“Românii, recordmeni absoluți!”

Oana GEORGESCU

Celebrul violonist André Rieu, Regele Încoronat al Valsului, un muzician al emoțiilor desăvârșite, unic și irepetabil, un nume alături de care abia mai încap superlativele, vine în sfârșit la București. După ce ani la rând l-am așteptat cu toții și ne-am visat spectatori ai unui concert live, după ce fanii români l-au urmat prin Europa și prin lume și l-au aplaudat cu ocazia concertelor pe care le susține an de an în marile metropole, după ce toți aceia rămași acasă s-au mulțumit cu înregistrări ale concertelor sale pe DVD sau pe youtube și, în cel mai fericit caz, cu proiecții-eveniment pe care unul dintre marile cinematografe Digiplex le-a programat la sfârșit de an...

Născut la Maastricht, în Olanda, André Rieu este și unul dintre cei mai bine vânduți muzicieni din lume (până în prezent peste 40 de milioane de albume și DVD-uri). Este cel care a revigorat valsul prin spectacolele sale pline de culoare, savoare, extravaganță, dar și de pasiune și emoție. Este deținătorul celei mai mari orchestre private din lume - Johann Strauss Orchestra, care, alături de membrii corului și de numeroși soliști călătorește an de an în toată lumea, susținând sute de concerte cu peste un milion de spectatori. Turneele sale s-au aflat în Billboard's Top 10 an de an, începând din 2004.

Anunțul făcut de însuși André Rieu cu ocazia conferinței de presă găzduite de Ateneul Român, prin care confirma primul său concert de la București (13 iunie 2015, Piața Constituției), alături de Johann Strauss Orchestra, a inflamat nu doar Capitala, “online”-ul, întreaga Românie, ci și Europa. Ei bine, a doua zi, dimineață, cele 12.500 de bilete pentru primul concert s-au epuizat complet în numai trei ore! Avea să fie cea mai rapidă vânzare a unui concert al lui André Rieu înregistrată vreodată! Recordurile de Guinness Book nu s-au oprit însă aici... “*Dragii fani din România sunt copleșiți de primirea calduroasă pe care*

mi-ați făcut-o (...)” – a spus artistul. “*Ne-ați întâmpinat cu sufletul deschis și noi ne vom deschide inimile către voi. Aștept cu nerăbdare să ne revedem cu toții în iunie, în Piața Constituției, pentru o seară magică, plină de muzică, dans și romantism la lumina stelelor!*”.

Un al doilea concert sold-out (12.500 de bilete), tot în Piața Constituției, dar pe 12 iunie, era anunțat imediat. “*Dragii mei prieteni din întreaga Românie, vă salutăm din Marea Britanie, unde ne aflăm în turneu. Am aflat vești extraordinare. Sunt atât de fe-*

ricit și de nerăbdător să pot veni în minunata voastră țară, nu numai pentru un concert, ci pentru mai multe. Numai entuziasmul și bucuria voastră au făcut posibil acest lucru ! Am primit nenumărate solicitări și încercăm cu tot sufletul să le putem onora și să vă răsplătim încrederea. Ne vedem curând! Cu multă dragoste, André.” - le transmitea violonistul fanilor din România, salutând astfel vânzarea a încă 23.000 de bilete, și pentru al treilea concert, pe 14 iunie. Cu 33.000 de bilete vândute în numai 15 ore - cea mai rapidă vânzare a unui eveniment André Rieu înregistrată vreodată, organizatorii anunțau al patrulea concert, pe 11 iunie. Cel de-al cincilea concert a fost programat pe 6 iunie

Datorită cererii extraordinare de bilete, fără precedent, din partea publicului din România, dar și din străinătate, organizatorii și municipalitatea vor organiza în total, la București, șapte concerte ale celebrului violonist André Rieu, invitat special fiind Gheorghe Zamfir. (Foto: Cătălina Filip)

Cântece creștine

la Pitești

Veronica GHIU

Casa de cultură a sindicatelor din Pitești a găzduit un emoționant, tulburător concert vocal-simfonic de "Cântece creștine", în care orchestra de cameră a Filarmonicii locale, condusă de un pasionat și priceput manager, Jean Dumitrașcu, a evoluat sub bagheta compozitorului Dumitru Lupu. Muzicianul, care și-a început activitatea dirijorală chiar la Pitești, la Teatrul "Al. Davila", a fost entuziasmat de prestația orchestrei (concert-maestru: Mădălin Sandu), care a surprins perfect specificul celor 12 cântece religioase. Ele fac parte din culegerea publicată în secolul trecut, în perioada interbelică, de preotul Iosif Trifa, descoperită acum două decenii de Ileana Șipoteanu chiar în județul Argeș, la Valea lui Ivan.

Proiectul cuplului Lupu – Șipoteanu, despre care am scris, a prins contur prin câteva concerte susținute la Constanța și a fost gravat și pe o casetă audio. Cu glasul ei cald, cu un timbru atât de plăcut, Ileana Șipoteanu a transpus inspirat cele 12 cântece, reorchestrate și actualizate de Dumitru Lupu, fără a li se altera specificul original. Este vorba de "Umblă maica tot plângând", "O, tu, Maică protectoare!", "Cer și mare și pământ" (pe versurile lui Iacob Negruzzi), "Pe urmele...", "Știți pe cine prețuiesc", "De acești pași iertare cer",

"Cruce sfântă", "În fața crucii", "Trist e cerul și noros", "Slăvit să fie Domnul!", "Profetul din Nazaret", "Maica sfântă Preacurată". A fost o seară cu adevărat binecuvântată, un dar pascal care a mers la inimă publicului piteștean, care aștepta un asemenea concert de înaltă ținută.

Petrică Andrei

Florian LUNGU

Venit pe lume la 18 februarie 1975, în orașul Pitești, ca fiu al unei familii în care muzica se află „la ea acasă”, **Petrică Andrei** a urmat Liceul de Muzică „Dinu Lipatti” din localitatea natală, apoi Universitatea Națională de Muzică din Capitală, unde a optat pentru secția „Compoziție Jazz și Muzică Ușoară” sub îndrumarea profesorului **Anton Șuteu**. Anterior a fost emul întru jazz al maestrului **Marius Popp**.

Și iată-l pe tânărul aflat la vârsta majoratului, grăbindu-se a debuta, în trio cu bass-istul **Cătălin Rotaru** și bateristul **Dan Teodoreascu**, la Festivalul de Jazz „Sibiu '93” unde a dobândit primul său premiu. În luna noiembrie a aceluiași an, lui **Petrică Andrei** i s-a atribuit Premiul al III-lea la Concursul pentru pianiști de jazz de la Vilnius, Lituania. Până la vârsta de 24 de ani, și-a adjucecat încă patru recunoașteri valorice naționale și internaționale: astfel, cu grupul „**Soft Triangle**”, trio instrumental întemeiat în 1997 cu bass-istul **Pedro Negrescu** și bateristul **Adrian Ștefănescu**, a ajuns în finala unui pretențios concurs internațional derulat în localitatea spaniolă Gexto (lângă Bilbao), formația românească fiind selectată alături de alte doar 5 dintre cele 60 grupuri concurente!

Tot în 1997 – încă un premiu la Concursul din cadrul Festivalului Internațional „Jazz Napocensis” de la Cluj, în 1998 **Petrică Andrei** devenind finalist al celei mai dificile competiții pianistice europene din domeniul jazz-ului, Concursul „**Martial Solal**” de la Paris, unde s-a plasat prin mijloace și cu fonduri proprii.

Iar anul următor, juriul Concursului de interpretare găzduit de Galele Jazz-ului „Costinești '99” i-a conferit unul dintre cele trei titluri de laureat acordate. Nu vom omite a consemna, în seria reușitelor scenice ale tânărului pianist, prezențele (între anii 1993 și 1996) la Festivalurile de Jazz de la Costinești, Brașov, Iași, colaborarea permanentă (din 1996) cu grupul condus de **Garbis Dedeian** (inclusiv la înregistrările acestuia), conlucrările cu Filarmonica din Craiova și Filarmonica din Cluj (aici – sub bagheta dirijorului invitat **Wolfgang Diefenbach** din Hessen), evoluțiile la Brașov și București în compania saxofonistului austriac de origine română **Nicolas Simion**, turneul în Germania (1997), seturile de înregistrări de pian solo efectuate la Radio România, alte participări pe podiumuri festivaliere (la Arad, Timișoara, București), turneul în Japonia, prezențele pe micul ecran ca oaspete în serialul de emisiuni „Marele Jazz” al Televiziunii Române și ca invitat permanent în emisiunile „Taverna” și „Stele de cinci stele”. În anul 2000, drept „vedetă” a ansamblului „Junior Chromatic Big band” dirijat de **Marin Petrache Pechea** (producătorul albumului discografic „From Our Hearts”), pianistul **Petrică Andrei** a luat parte la triumfalul turneu prin Elveția și a apărut – inclusiv cu trio-ul propriu, pe lângă prezența în amintitul big band – la Expoziția Mondială de la Hanovra, mult apreciatele recitaluri fiind preluate și difuzate de Televiziunile germane ZDF și N3.

Din discografia proprie mai amintim albumul „Dedicated Waltz” (disc de autor – 2012), foarte recentul CD „Good Friends” (Soft Records, 2015) – înregistrat împreună cu acordeonistul **Ionică Minune**, cu violonistul **Costel Nițescu**, cu ghitaristul **Jean Stoian**, cu bass-istul **Răzvan Cojanu**, cu bateristul **Laurențiu Ștefan** – și prezențele ca sideman / invitat pe

genericile discurilor „From Our Hearts” (2000) și „Sweet Little 6 Strings” (2011).

Colaborator prin ani cu saxofoniștii Garbis Dedeian, Nicolas Simion, Cristian Soleanu, Flavius Teodosiu, cu vocalistele Aura Urziceanu, Anca Parghel, cu bass-iștii Decebal Bădilă, Laurențiu Horja, Olivier Gatto (Franța), Ionuț Baranga, cu bateriștii Tudi Zaharescu, Barry Altchul (SUA), Vlad Popescu, Eugen Nichiteanu, cu ghitaristul Nicu Patoș, cu cymbalistul Giani Lincan, cu ansamblul „Junior Cromatic Big band” condus de Marin Petrache Pechea, cu „Bundes-JazzOrchester” / „BuJazzO”) sub bagheta regretatului Peter Herbolzheimer, pianistul compozitor cvadragenar Petrică Andrei, posesor al unei tehnici instrumentale brilante, improvizator plin de inventivitate, a fost aplaudat ca protagonist în sute de recitaluri susținute pe scene autohtone, ca și peste hotare la Viena, Hanovra, Berlin, Lisabona, Barcelona, Bruxelles, Paris etc. Este, din anul 2000, membru plin al Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România. A apărut frecvent pe micul ecran în emisiuni precum, pe lângă cele mai sus menționate, „Unora le place” și „Noapte Indigo”.

Florian LUNGU

Fără îndoială, începutul anului în curs s-a dovedit fast pentru activul, neobositul muzician **Nicolas Simion**, personalitate de vârf a diasporei române în domeniul jazz-ului. (De fapt, cuvântul „diaspora” își pierde în acest caz semnificația, avându-se în vedere faptul că **Simion** se află într-o permanentă navetă între București, Dumbrăvița Brașovului, alte burguri naționale și Köln,

unde poli-instrumentistul compozitor român a devenit rezident din 1998).

Ne referim la două recunoașteri valorice deopotrivă importante, venind să acrediteze, să recompenseze preocupările și realizările artistului, legate efectiv de practica muzicală, componistică și interpretativă. Astfel, la 30 ianuarie a. c. Radiodifuziunea vest-germană (West Deutsche Rundfunk) a organizat Festivitatea de premiere și un concert aferent susținut de câștigătorii Premiilor pentru jazz, eveniment înscris în programul Festivalului WDR3 Jazz, derulat în fiecare an în alt oraș din landul german Renania de Nord - Westfalia, de astă dată în localitatea Dortmund. Competiția, aflată în 2015 la cea de a paisprezecea ediție, a inclus patru secțiuni: Compoziție, Improvizație, Tinere Talente și Premiul pentru întreaga activitate. Ei bine, **Premiul WDR pentru improvizație** conferit de un juriu prestigios (din care au făcut parte, printre alții, **Lucas Schmid**, managerul Big band-ului WDR, apoi **Karsten Mützelfeldt**, reputat

redactor de radio apreciat pentru experiența sa și **Waldo Riedl**, cel care conduce clubul de jazz „Domicil” din Dortmund), a revenit de astă dată compatriotului nostru, el fiind preferat altor patruzeci de concurenți! După cum a declarat Dr. **Bernd Hoffman**, redactor șef al postului WDR3 - Jazz, inițiator al competiției și președinte al juriului, **Nicolas Simion** a fost ales de jurați – cităm – „Pentru că este cel mai bun”. Drept care, finalul primei părți a Concertului laureaților amintitei confruntări a revenit saxofonistului **Nicolas Simion** care, însoțit în demersul său de câțiva coechipieri instrumentiști, a improvizat în fața publicului, generând ropote de aplauze... De amintit că în anul 2010 Big band-ul WDR dirijat de **Bill Dobbins** lansa CD-ul „Balkan Jazz” cuprinzând în cele 75 minute înregistrate, reușite creații ale lui **Nicolas Simion**, purtând cu sine subtilele vibrații ale tipului nostru de cultură și de simțire, compozitorul fiind

totodată și interpret la saxofon tenor, clarinet, clarinet bass, taragot, caval, tilincă.

Și iată că la începutul lunii martie 2015, o altă recunoaștere a venit să gratifice realizările lui **Nicolas Simion** – de astă dată din partea Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România care în contextul Premiilor pe anul 2014, a atribuit **Premiul pentru Muzică de Jazz** piesei „Jocul copiilor” compusă de muzician și interpretată de combo-ul propriu.

Dincolo de succesele sale în domeniile compoziției și ale tălmăcirilor sonore creative, poate că **Nicolas Simion** ar merita o distincție în plus pentru activitatea plină de fervoare în calitate de fondator și coordonator al Casei de discuri „7DREAMS” profilată pe jazz, destinată nu doar promovării propriilor producții ci și reactualizării/ permanentizării pentru eternitate a unor vechi ori mai noi înregistrări, definatorii în revelarea unor personalități accentuate ale jazz-ului autohton, precum **Richard Oschanitzky** și **Jancy Körössy**.

Festivalul de la Sanremo

Correspondență în exclusivitate

Ileana POPOVICI

Sanremo este un orașel liniștit și frumos, aflat pe Riviera Dei Fiori, pe malul Mării Ligure, la 18 km distanță de frontiera cu Franța și la 30 km de Monte Carlo. De 65 de ani, în luna februarie, străzile orașului încep să se împodobească cu flori, în special mimoze și ginestre, care înfloresc în această perioadă. Lume pe străzi, aglomerație, mulți turiști și oameni curioși... Toată Italia pentru 5 zile privește ce se întâmplă la SANREMO, eveniment cultural popular, iubit mult de italieni. Anul acesta directorul artistic și prezentatorul Carlo Conti a ales împreună cu comisia mu-

zicală 20 de campioni (nume consacrate...) și 8 noi propuneri (tineri care debutează la SANREMO).

R. Power, Al Bano

Regulamentul impune ca melodiile să fie cântate în limba italiană (aviz organizatorilor din România!), cu

durată maximă de 3:30. Votul din primele 3 seri - 50% televoting și 50% Sala Stampa (sunt două săli rezervate ziariștilor, Sala Lucio Dalla și Sala Roof); iar din seara 4 - vinerea se votează televoting (40%), juriul de specialitate (30%) și juriul demoscopic (30%). Câștigătorul are dreptul să participe la finala Eurovision, care în acest an se va desfășura la Viena.

Să revenim la festivalul din acest an de la SANREMO. Marți 10 februarie, un început „alla grande!": după 24 de ani urcă pe scena festivalului din

Adriano Pepino, Fio Yanotti, Ileana Popovici, Peppe Vessicchio

nou împreună Romina Power și Al Bano. Italienii îi iubesc, "Felicita" cântă toată sala, publicul în picioare aclamă ... *bacio, bacio*... record de telespectatori în

și garoafa... însoțite mereu de mimosa! Creații artistice deosebite. Să nu uităm că din Sanremo pleacă florile pentru concertul de anul nou de la Viena. Dar să

cu Caterina Caselli

acest moment, 56%... un moment unic! Invitat de onoare: Tiziano Ferro. Au intrat în concurs cele 10 piese de la secțiunea Campioni. Seara de miercuri a continuat cu prezentarea celor 10 piese de la Campioni și a primelor 4, din 8, de la cei tineri, pentru că la sfârșitul serii două din aceste piese să fie eliminate. Cea mai frumoasă seară a fost joi, seara Cover, când fiecare din artiștii campioni a interpretat în stil personal, un cântec clasic, italian! A fost un omagiu adus cântecului italian și artiștilor dispăruți, Pino Daniele, Mango, Lucio Dalla. Orchestrațiile și reinterpretările extraordinare... însă telespectatorii și jurnaliștii de la Sala Stampa, pentru prima oară în cadrul acestui festival au decernat Premiul Cover lui Nek pentru reluarea într-un mod absolut deosebit și foarte inspirat a piesei *Se Telefonando*, lansată de Mina și compusă de Ennio Morricone, text Maurizio Costanzo. Cu această ocazie Institutul de floricultură din Sanremo a realizat o nouă specie de garoafă, care a primit numele de Cover, buchetul tradițional înmănat lui NEK (numit și king cover) fiind realizat cu aceste flori.

Joi au fost ascultate celelalte 4 piese ale tinerilor, din care rămân în concurs numai două... florile au fost pe podium, oferite participanților tot timpul festivalului. La Sala Stampa și pe străzi puteai vedea buchete aranjate superb, în fața magazinelor sau în vitrine! În fiecare seară o floare era regina buchetelor... pe rând au fost lalelele, gerbera, anemone, trandafirul

revenim la seara de vineri când înafară de invitați au urcat pe scenă cei 4 tineri rămași în concurs și s-au ascultat din nou cele 20 de piese ale Campionilor. S-a schimbat modalitatea de votare... juriul demoscopic și juriul de specialitate și televotingul. În această seară 4 din piesele propuse de campioni au ieșit din concurs... surpriza mare a fost eliminarea piesei *Voce* de C. Cremonini-Fio Zanotti, cu Lara Fabian... participarea ei a fost pusă sub tăcere, cu toate că a fost la mare înălțime, după părerea mea! Piesă excelentă, poate prea bine făcută... ea fiind singura artistă internațională participantă la concurs, o participare de mare clasă și în seara Cover, când a ridicat sala în picioare cântând *Malade* de Serge Lama; evident, a fost victima unor obscure acorduri între grupuri mediatice în competiție! O nedreptate, dar sigur această piesă va face mare succes în viitor, ca atâtea altele, eliminate la acest festival. Seara s-a terminat însă cu un mare succes, binemeritat și unanim acceptat: premiile luate de Giovanni Caccamo, cantautor din Ragusa (Sicilia), 24 de ani, un tânăr elegant, manierat, foarte plăcut și cu multă școală muzicală în spate, pianist și compozitor, descoperit și susținut de Sugar, casa producătoare de talente a Caterinei Caselli, prezență activă la fiecare festival: artiștii pregătiți de ea sunt mereu speciali, cum au fost și Rafaelle Gualazi sau Malika Ayane. Caterina Caselli, care iubește România și a fost la festivalul de la Brașov, poate să fie un

exemplu pentru cei care fac această meserie. În fiecare an este o mare plăcere să o văd și să stăm de vorbă... este foarte prietenoasă și dispusă să ajute. Giovanni Caccamo cu piesa *Ritornello da te* a câștigat cu 3-0, obținând premiul criticii, premiul Sala Stampa radio și tv și marele premiu la Noi Propuneri secțiunea tineri.

muzică nouă, are mare succes discografic, a lansat aici ultimul său album, „Love”).

Se ascultă din nou cele 16 piese rămase în concurs și după multe discuții se votează pentru marii învingători: locul 1 cei trei tenori, IL VOLO; NEK locul 2 și MALICAAYANE locul 3; așa s-a ajuns la clasarea pe locul 1 a grupului Il Volo cu un total de 39,05%. Ei

au cucerit Italia și o vor reprezenta la Eurovision, cu clișeul „bel canto” pe care vrem să-l abandonăm... Filippo Neviani, cunoscut cu numele Nek, 35,38%, este învingătorul efectiv al festivalului, pentru că ne-a uimit pe toți, piesa lui fiind cea mai difuzată de radiouri și fredonată de acum de toată lumea, Malika (Mia Martini), 25,56% a cucerit și premiul criticii - rafinată și specială a pus de acord gustul publicului și al criticii.... un enorm succes de telespectatori.

Această ediție este în topul ultimilor 10 ani cu o medie de 10 milioane 837 mii de telespectatori și 48,64% indice

de audiență „share”... toată lumea a fost încântată, fericită! În acest festival au fost multe mesaje care ne-au transmis dorința de a se cânta „AMORE NUOVO”, o dragoste plină de speranță care reușește să emoționeze inimile, într-o perioadă dificilă, de criză.

Cu Mauro Pagni

Un proiect special... în fiecare zi a festivalului, la biserica San Stefano a avut loc câte un eveniment artistic - tineri sosiți din toate regiunile Italiei au format o orchestră rock și un grup coral, îndrumați de preotul bisericii (fost dj!). Biserica arhiplină în fiecare zi – „rosario rock” și „messa degli artisti”, unde au participat și mulți artiști, invitați la

festival, au fost momente absolut emoționante, toată lumea s-a rugat cu multa pioșenie în ritm rock. Nek se afla și el în public, fără a fi recunoscut, rugându-se... numai el știe pentru ce, poate pentru victoria care urma să vină. Revenind la desfășurarea festivalului, am ajuns la seara de sâmbătă, ziua de San Valentino, care a trăit și a murit în Italia, și poate nu întâmplător invitați la gala finală au fost Gianna Nannini, adorată de italieni și nu numai de ei (din păcate în formă proastă și suscitând multe critici... se mai întâmplă, nu...!?), Ed

Sheeran, cantautor englez, The Avener, artist francez și producător și Giovanni Allevi, compozitor, dirijor și pianist, marea revelație a muzicii italiene (compune o

Cu Nek

Această manifestare se face porta-vocea unui mesaj de speranță. Recomand iubitorilor de muzică să frecventeze acest mare festival... avem multe de învățat! UN AMORE COSI GRANDE!

A (mai) căzut o frunză...

Alina TULBURE

La scurtă vreme după ce ne-am despărțit de Marcel Dragomir a plecat dintre noi, în pragul vârstei de 84 de ani, interpretul și compozitorul Constantin Drăghici, prezent în memoria colectivă înainte de toate prin sensibila sa compoziție "A căzut o frunză-n

Olimpia și Constantin Drăghici

calea ta". A fost o mare vedetă a deceniilor 6 și 7 ale secolului trecut, plecând în SUA la începutul anilor '70, din acest motiv fiind mai puțin cunoscut generațiilor recente. A urmat liceul la Cluj-Napoca, unde a început cursurile la Conservator (terminate în 1962 la

București, fiindcă între timp legendarul Ion Dacian îl angajase la Operetă, în Capitală) și a făcut parte din corul Operei. Se apropie tot mai mult de muzica ușoară, lansând piese de Enrico Fanciotti, N. Kirculescu, H. Mălineanu, Radu Șerban, A. Giroveanu, V. Veselovschi, Jolt Kerestely (prima compoziție înregistrată a acestuia!), pentru ca în 1967 să debuteze în postura de compozitor, cu piesa "N-ar trebui", laureată la Mamaia. Obține premii, întreprinde turnee peste hotare, colaborează cu teatrele "C. Tănase" și "I. Vasilescu", înregistrează discuri în Germania. Pe pământ american a colaborat în spectacole cu Margareta Pâslaru și Radu Goldiș. În vara lui 1990 a revenit în țară pentru a susține, alături de soția sa Olimpia, un recital pe scena festivalului de la Mamaia, realizat în acel an de Titus Munteanu. Între 1992 și 1995 a locuit în Germania, pentru ca apoi să revină definitiv în țară. Între compozițiile sale notăm "Tot pe drum", "Te rog să ierți", "M-am regăsit" (versuri Al. Vlahuță), "Prima zăpadă" (piesă cântată de Aurelian Andreescu la festivalul de la Sopot, Polonia). Interpreta Ioana Sandu a reactualizat, în orchestrațiile semnate de Francisc Reiter, câteva din compozițiile sale pe un album din 2013: romanța din 1969, "La jumătatea vieții" (care dă și titlul albumului), "De nebun ce eram" (duet cu I. Sandu pe discuri amintit), "Mint", "Aș zbura spre infinit", "Toamnă perversă", "Doi prieteni". Constantin Drăghici ne-a părăsit discret, aproape uitat, deși în ultimele două decenii revenise în țară și putea fi invitat la radio, la TV... Dar cine s-o facă? Chiar și moartea sa a trecut aproape neobservată, pentru că pe cine mai interesează un muzician "dinozaur"? Ehei, dacă era vreun scandal, ceva, "prindea" și el prima pagină!

Raoul: „Stele de gheață”

Este o frumoasă poveste dedicată iubirii, cu piese la care muzica și adesea versurile aparțin protagonistului, segmentul poetic fiind întregit de imaginile sensibile datorate lui Carmen Aldea Vlad. Avem și câteva reușite melodii aparținând talentatului compozitor Marius Cristi Popa, iar orchestrațiile, inspirate, sunt semnate de Alexandru Malschi. Plăcut surprinzătoare sunt duetele dintre Raoul și nume cunoscute, cum ar fi Veta Biriș, Steliana Sima, Viorica

Macovei, dar și cu tineri promițători, Marian Buzilă și Aner. Este al 12-lea album al artistului și al doilea din ultimul an, după "Am împărțit o lacrimă". În booklet, Raoul (Rareș Borlea) ne împărtășește câteva gânduri delicate: "Mi-am colorat visele și le-am îmbrăcat în emoții... Îndrăznesc să-mi port dorințele în tolba magilor și să aștept vestea bună... În fiecare colț de lume, sufletele deschid poarta speranțelor și iubirea dă contur vieții noastre, magic, unic!". La al 12-lea album de autor, Raoul ni se înfățișează ca un artist cu personalitate, matur, talentat și

echilibrat, într-un cuvânt, o certitudine.

Concerte

2 Cellos

Dorin MANEA

2Cellos

Aproape 4000 de spectatori i-au ascultat la Sala Palatului pe violonceliștii de origine croată Luka Šulić (27 de ani) și Stjepan Hauser (28 de ani), care au fost o vreme rivali, dar de trei ani și-au unit forțele și au desființat barierele dintre diferitele genuri muzicale. După câteva melodii romantice, rock-ul a pus stăpânire pe sală (violonceliștii ne-au lămurit că „nu este un concert clasic”).

„Viva La Vida” (Coldplay), „Shape Of My Heart” (Sting), „With or Without You” (U2), „Voodoo People” (The Prodigy), „Smells Like Teen Spirit” (Nirvana), (I Can’t Get No) Satisfaction” (The Rolling Stones), „Human Nature” (Michael Jackson) au fost doar câteva dintre melodiile legendare care au răsunat de sub arcușurile muzicienilor. 2Cellos au cântat trei piese semnate de AC/DC cu toboșarul Dušan Kranjc - „Thunderstruck”, „You Shook Me All Night Long” și „Back in Black” iar „Fields of Gold”, semnată de Sting, a fost ultima piesă a serii

Sandra

Una dintre emblemele muzicii disco, SANDRA, a revenit la București de data

Sandra

aceasta alături de grupul său de muzicieni, într-un concert de 70 de minute, în care artista a cântat publicului atât hit-uri cât și piese mai puțin cunoscute, de pe ultimul său album - *Stay In Touch* - lansat în 2012. Sandra a interpretat piesele într-o nouă abordare și într-o nouă formulă, cu prestigioși instrumentiști selectați din întreaga lume, după cum au dovedit-o primele două piese - *Maria Magdalena* și *Love Starts With a Smile*.

Sandra Ann Lauer (numele de scenă: SANDRA) a fost numită de foarte multe ori „re-

discografic cu Warner Music și primea Premiul Industriei Muzicale din Peninsula pentru „cel mai spectaculos debut”. A participat la Sezonul 2 al emisiunii „X Factor” (Rai Due), la realizarea discului „Nessuna Pietà” (în favoarea Serviciilor de Urgență), a fost VJ-ul emisiunii „Rock DeeJay” la DeeJay Tv, a creat și prezentat un program radiofonic dedicat artiștilor debutanți („Undici Piccoli Indiani”) și în 2012 a lansat discul de autor „3anni2mesi7giorni”.

Spectacolul pe care l-a propus AmbraMa-

rie alături de colegii ei de trupă (Raffaele D'Abrusco – bass, Mattia degli Agosto – chitară, Michele Vanelli – percuție) este o călătorie printre piesele de rezistență ale istoriei muzicii rock - reorchestrate – îmbinate cu piese originale, extrase din albumul propriu. După cele 3 concerte pe care artista le-a susținut în România, anii trecuți, spectatorii au aplaudat una dintre icoanele scenei live underground,

Ambra

gina muzicii disco-dance” a anilor 1980 și 1990, având peste 30 milioane de albume vândute. Re-numele i-a fost adus nu doar de succesul (mai ales) european de top pe care l-au cunoscut piesele compuse și produse de fostul ei soț, românul Michael Crețu (*I'll Never Be/ Maria Magdalena/ In the Heat of the Night/ Everlasting Love/ Secret Land/ Hiroshima/ Don't Be Aggressive*), ci și de faptul că a fost vocea principală a trio-ului disco feminin ARABESQUE, apoi între 1990 și 2001, tot ea a fost vocea proiectului ENIGMA, cu 10 hituri în Top.

Ambra Marie

„Noua revelație a rock-ului italian” a aniversat 10 ani de activitate pe scena de la Berăria H. La doar 9 ani lua lecții de dans și canto la Scala din Milano, iar la 15 ani încheia primul contract

care însă reușește să capteze interesul publicului general.

Ștefan Hrușcă

Întors în România pentru tradiționalele sale concerte de Crăciun, Ștefan Hrușcă a susținut 31 de concerte în toată țara. A oferit bucureștenilor din Sala Palatului cele mai frumoase colinde și cântece de Crăciun: *Florile Dalbe*, *Trei păstori*, *Afară ninge liniștit*, *Linu-i lin*, *Sfântă-i sara de Crăciun*, *O ce veste minunată*, *Rugă pentru părinți*, apoi poezia recitată de către invitatul special al evenimentului, Florin Piersic - *Repetabila povară*, scrisă de Adrian Păunescu. După fiecare colindă, Hrușcă a povestit despre tradițiile românești și despre urările de belșug, sănătate și rodire. „Mulțum că mi-ați primit colinda!” a spus Hrușcă la încheierea spectacolului.

Călin Goia și Voltaj

“De la capăt”

Oana GEORGESCU

Pe 8 martie, după ce au primit 12 puncte din partea juriului (OVI, compozitorii Viorel Gavrilă, Mihai Pocorschi, managerul și impresarul artistic Anca Lupeș, jurnalistul Bogdan Honciuc) și 12 puncte de la public, Călin Goia și colegii săi au câștigat finala Eurovision România. Piesa lor „De la capăt” a obținut un total maxim de 24 de puncte la Selecția Națională Eurovision 2015, care s-a desfășurat în Sala

implicarea și dăruirea unor artiști care și-au construit o carieră de excepție în ani de muncă, dedicați aproape în exclusivitate muzicii și spectacolului de calitate. *Voltaj*, în componența actuală, înseamnă: Călin Goia (voce), Oliver Sterian (tobe), Valeriu Ionescu (Bas), Gabi Constantin (chitară), Adrian Cristescu (clape). „*Oamenii au rezonat la mesajul nostru. Beneficiari ai campaniei noastre De la capăt sunt acei copii minunați, copiii sunt ziua de mâine*” - declara Călin Goia, imediat după anunțarea rezultatului. Mesajul campaniei *Voltaj* destinate copiilor

Juliana Marciuc, Călin Goia

Polivalentă din Craiova. Astfel, la Viena, unde are loc concursul cântecului european (19-23 mai), România participă în prima semifinală a concursului, cea din 19 mai, alături de Grecia, Macedonia, Estonia, Olanda, Republica Moldova, Finlanda, Belgia, Armenia, Serbia, Danemarca, Belarus, Rusia, Albania, Georgia și Ungaria.

Dincolo de succese, rămân însă gândurile, speranțele, bunul simț, modestia, profesionalismul,

aflați în dificultate din România a ajuns astfel la Viena, în Europa și în lumea-ntreagă pentru că oamenii au ales cum și-a dorit Călin, „*cu sufletul*”, așa cum declara înainte de finală: „*Sperăm că oamenii vor alege și cu sufletul și-și vor da seama că noi venim cu ceva în plus, care poate să schimbe un pic imaginea noastră, a românilor și să ajute cazuri triste ale unor copii din România*”.

Cum a fost, cum v-ați simțit la Craiova, cu ocazia finalei Eurovision România pe care ați și câștigat-o?

Noi am fost foarte fericiți că finala în România s-a desfășurat live, în fața unui public numeros, entuziast și foarte frumos, așa cum a fost cel din Craiova. Am avut condiții excelente pe scenă și în spatele ei, show-ul a fost așa cum ni l-am imaginat și cum l-am pregătit. A fost ca o simulare, ca o repetiție

pentru că nu a fost deloc ușor. Într-un platou de televiziune te simți bine și în siguranță, nu e multă lume, îl cunoști, ți-e familiar, ești ca acasă. E mult mai dificil să joci în... deplasare, într-un loc nou, chiar dacă noi am avut atu-ul turneelor pe care le facem în fiecare an. *Volta*j cântă și pe stadioane, și în piețele marilor orașe, în aer liber, în comune și pe plajă...

Ați jucat în... deplasare, dar ați jucat foarte bine!

Am avut înainte un program strict de pregătire și de repetiții, pe ore, foarte bine organizat și pus la punct. Totul a fost la superlativ: o sală extraordinară, cu 4000 de locuri, o scenă excelentă, condiții tehnice foarte bune pentru a ne putea desfășura și pune în valoare. Au fost practic 12 show-uri într-unul singur. Și a mai fost și amplasarea acelei *camere verzi* în mijlocul oamenilor... Era ceva extraordinar să te afli chiar lângă oameni, să interacționezi cu publicul care făcea fotografii și selfie, care scanda numele artistului preferat și care făcea o atmosferă foarte frumoasă, de neuitat. Apoi ne-au fost aproape familiile, ceea ce a contat enorm.

Cum ați ajuns până aici?

generală pentru Viena. Sigur, au fost și telespectatorii și internații pe care i-am simțit aproape.

A contat faptul că ați evoluat live, în fața publicului și nu într-un platou de televiziune?

Enorm și ne-a plăcut foarte mult! A fost pentru prima dată când Eurovision România s-a desfășurat astfel, live, într-o sală mare, Polivalentă și chiar vreau să felicit pe aceia care au făcut posibil acest lucru. Vreau să le mulțumesc tuturor membrilor echipei,

Georgescu și cu Rodica Puca pentru haine, am colantat tobele, le-am făcut albe și am pus pe ele semnul "*De la capăt*", am vopsit cu spray alb stativele microfoanelor, adică am făcut și am imaginat lucrurile așa cum am crezut noi că trebuie să fie. Am avut și sprijinul oamenilor cu care colaborăm de ani de zile la concertele mari de la Sala Palatului și la Polivalentă, în turneele lungi pe care le facem în fiecare an. Mă mai uit la filmare, la poze și chiar mi se pare ca am avut un setup foarte frumos de scenă.

Cum vă pregătiți sau mai bine zis cum vă antrenați pentru a cuceri Viena, Europa, lumea?...

Imediat după anunțarea rezultatelor, am început munca. Prima săptămână a fost extrem de plină pentru că a trebuit să gândim tot ceea ce va însemna apariția noastră la Viena. Am colaborat cu regizorul Cătălin Bugean, care s-a implicat mult și face acum parte din echipă. Am lărgit ideea de la Craiova pentru Viena. Am primit între timp vestea bună că avem voie să facem pe scenă anumite lucruri legate de scenografie și efecte speciale pe care noi le-am propus și acum nu ne mai rămâne decât să repetăm mereu și mereu până la Finală. Ne pregătim pas cu pas, zi de zi, clipă de clipă întreaga apariție, de la prezență scenică, look, haine, sunet, show, tot ceea ce înseamnă evoluția noastră. Noi de ani de zile facem

și avem nevoie și de sprijinul Ambasadelor, al Diaspora, de un online puternic. Părerile, apropo de limba în care vom cânta, au fost împărțite, dar am ales: jumătate – jumătate! Feed-back-ul a coincis cu ce gândeam și noi: introducerea în limba română, iar refrenul în engleză. Este vorba despre România și despre ceea ce ni se întâmplă nouă, dar astfel vom universaliza mesajul piesei. Nu numai noi, românii, suntem în situația asta. Emigrarea se întâmplă și în alte țări, iar relația copil – părinte în acest context este pretutindeni. Trebuie să sensibilizăm publicul, care trebuie să înțeleagă mesajul, restul compensând prin voci, linie melodică, prezență scenică, scenografie, regie și video. Străinii nu au cum să rămână insensibili. Eu am copiii lângă mine, dar ori de câte ori mă uit la videoclip, mă pun în postura lor și mă emoționez până la lacrimi. Sentimentul dorului

asta și vă asigurăm că vom avea o prestație foarte bună pe scena de la Wiener Stadthalle. Suntem foarte optimiști și cred că vom înlătura ideile preconceptuate despre condiția geopolitică a României și despre lipsa ei de șanse. Sunt convins că va fi o piesă pe care toată lumea o va fredona și cu momente pe care publicul le va reține și că vom ieși din rândul celor 40 de țări. E important să ai o identitate, o personalitate, să fii unic, să ai ceva de transmis și cred că noi avem câte ceva din toate.

Cum ați decis să interpretați piesa “De la capăt”? în limba română, în engleză? Jumătate – jumătate?...

Ne-am concentrat pe promovarea piesei și dincolo de granițe, astfel încât să fie cunoscută, iar mesajul înțeles așa cum trebuie. Lumea trebuie să știe despre ce e vorba în piesa reprezentanților României

copilului pentru părinți și al părintelui pentru copii este același pretutindeni. Este universal. *Voltaj* merge în fața europenilor pentru a le cânta despre românii care muncesc de dimineață până noaptea și fac sacrificii enorme pentru a asigura un trai decent copiilor lor, lăsați în țară cu bunicii sau rudele din cauză că nu au cum să îi ia cu ei. Vrem să îi convingem că piesa și mesajul nostru merită votate.

Emoții?

La Viena cuvântul de ordine este emoția. Nu poate fi altfel. Nu mai suntem cap de afiș, intrăm în concurs, din altă poziție, de egalitate, dar contează că suntem acolo și că vom da tot ce avem mai bun. Zeci de milioane de telespectatori vor urmări show-ul live, ne pregătim și pentru eventuale probleme tehnice, dar să sperăm că nu vom păți așa ceva.

Formațiile noastre

Dorin MANEA

STEELBORN și-a lansat noul single, „Vino cu mine“, iar formația STEELBORN îi are în componență pe Maria Grosu – voce, Răzvan Pușcașu – clape, Alex Boțezatu – chitară, Robert Munean – bass, Cătălin Gurău – tobe. Formația a lansat o nouă melodie și primul videoclip, „Rătăcesc“, o versiune total diferită a unei piese de pe al doilea EP STEELBORN din 2010. Deși marchează o schimbare de sound, trupa nu va abandona rock-ul alternativ.

Un single pop, cu accente romantice de la **BERE GRATIS**, într-o frumoasă colaborare cu Sore. Piesa „Noapte caldă“ este compusă de către formație, iar videoclipul în regia lui Deian Cărmăzan îi aduce pe membrii Bere Gratis și pe Sore într-un decor idilic, în Laguna Verde, din apropierea Bucureștiului.

În 1998, Marcel și Marin se întâlneau pentru prima dată la sala de repetiție: aveau 16 ani și foarte curând s-au numit **ALTERNOSFERA**. Intre timp, Alternosfera a devenit una dintre cele mai iubite formații de muzică rock din România și Republica Moldova. La concertul aniversar din București s-au regăsit hituri din toată perioada de creație a trupei: *Wamintirile*, *Orașul 511*, *Visători cu plumb în ochi*, *Singurătate*, *Nepoata lui Gagarin*, *Femeia nordică*, *Ploile nu vin*.

Trupa **FREESTAY** a luat naștere în urmă cu 2 ani odată cu lansarea single-ului „Ea a fost Dana“, continuarea poveștii pe care Florin Ristei o spunea în urma cu mulți ani în piesa „Dana“, alături de trupa de puști, „Amici“. Din 2012 și până acum, trupa FreeStay a concertat în sute de locuri din România, a lansat single-ul „Criminal Mind“, cu care băieții au participat în cadrul finalei Eurovision România, iar Florin, solistul trupei este marele câștigător al emisiunii concurs X Factor România 2013.

VUNK a lansat, în cadrul unui concert în aer liber, cel mai nou videoclip al formației, „La nebunie“. Piesa este cel mai recent extras de single de pe albumul „Nu scapă nimeni (fără emoții)“, lansat în 2012.

Băieții de la **BOSQUITO** au lansat o nouă piesă, „Prietenii“. Muzică și text: Radu Almășan. Orchestrație: Radu Almășan, Mariano Castro. Clipul este regizat de Florin Botea, cu care au mai avut o colaborare pentru piesa „Când îngerii pleacă“, și îi prezintă pe băieții într-o călătorie care începe la poalele Sfinxului din Bucegi și se sfârșește la mare, în Vama Veche.

DIESEL revine cu un nou videoclip inedit, pentru cel de-al doilea single al formației, „Cer“. Consecvenți în unicatate, după lansarea clipului precedent la metroul bucureștean, membrii trupei (Sorin Dănescu, Alex Lambrino, Alexandru Georgescu și Doru Diaconu), împreună

cu regizorul Florin Botea, au realizat de această dată un concept video rar, filmările cu membrii trupei realizându-se cu capul în jos. Esențială a fost echipa de alpinisti prezentă pe întreg parcursul filmărilor, atentă la fiecare mișcare a protagoniștilor.

STEMA s-a înființat în 2011 și e fondată de Silviu Sanda (ex- Phoenix, Timpuri Noi, Sarmalele Reci). Clipul piesei *Outro* a rulat pe Music Channel, deși e o piesă instrumentală. Ultimul clip lansat - *Bomba* - regizat de Spike. Stema lucrează și la un concert simfonic ce va avea loc la Sala Palatului. Silviu pregătește să lanseze primul volum de poezii (în paralel cu muzica).

GRIMUS a fost desemnată câștigătoare la categoria *Best Indie Alternative Rock Song* pentru piesa *High* în cadrul *Independent Music Awards Vox Populi*. Premiile Independent Music Awards au luat naștere în Statele Unite ale Americii acum 13 ani, un program internațional care se adresează artiștilor independenți din întreaga lume, în urma votului publicului. Au votat peste 100.000 de oameni din întreaga lume. Dintre cinci piese ale unor trupe din Statele Unite, Canada, Anglia și Aus-

Grimus

tralia a fost aleasă *High*, inclusă pe cel de-al treilea album al trupei, *Emergence*.

BALAKO, noul proiect autohton dedicat genurilor jazz și world-music, are la bază o echipă de instrumentiști profesioniști deja familiarizați cu scena, au lansat primul album din carieră, intitulat *Colours*. Cu rădăcini pe continente și în culturi diferite, membrii Balako sunt: Valentin Andrei Zachar - Zach (saxofon), Marius Cristian Ciupitu - Ciupi (tobe), Antonio Segui Rolando - Tony (trombon), Omar Secada Dihigo (pian), Alexander Himely Benavides - Nino (congas), cărora li se alătură Sebastian Yoo (bas), Leonard Vasile (acordeon) și Sebastian Burneci (trompetă). Au prezențe la mari festivaluri dedicate muzicii jazz din lume (Nord Sea Jazz Festival și Montreux Festival), dar și o apariție la Sziget Festival.

Centenar Gică Petrescu

Octavian URSULESCU

Gică Petrescu a fost o adevărată legendă a muzicii ușoare românești, incluzând aici și celebrele sale cântece de petrecere. Se împlinesc 100 de ani de la nașterea sa, chiar dacă pe seama vârstei reale au circulat atâtea glume și versiuni, firești dacă ne gândim că el a debutat la numai 15 ani, deci a stat 76 de ani pe scenă! L-am prezentat de multe ori pe scenă sau pe micul ecran, de neuitat fiind emisiunea omagială pe care a realizat-o la TVR buna sa prietenă Ioana Bogdan (singura care ar putea scrie o carte

despre el) atunci când a împlinit 85 de ani (de unde și imaginea alăturată, cu prietenii apropiați H. Mălineanu și A. Giroveanu alături), ne-am întâlnit adeseori, înainte de '89, la "seratele video" de la Stela Popescu... Am fost, probabil (cunoscut fiind faptul că nu-i plăcea să primească pe nimeni acasă), între foarte puținii care au reușit să filmeze o emisiune TV întreagă în apartamentul despre care se face atâta caz, cum că ar fi acumulat datorii imense după moartea lui, deși nu locuiește nimeni acolo (aberație tipică birocrăției și legilor noastre strâmbe), de parcă fantoma lui vine noapte de noapte, aprinde lumina, dă drumul la căldură și face duș! E vorba de emisiunea realizată împreună cu Nicoleta Păun, "Portret în oglindă", difuzată la vremea respectivă (doar) pe pr. 2 al TVR (pesemne "nea Gică" nu merita mai mult, în viziunea isteților din Pangratti), care, dacă mai există, ar merita redifuzată în acest an aniversar, că tot nu face TVR nici un program special... Cum la noi, în speță la posturile publice de radio și TV, numele lui Gică Petrescu nu pare a mai spune ceva, m-am bucurat să văd cele 3 pagini rezervate lui într-o revistă de tiraj, "Taifasuri". Acolo, multe informații corecte, interesante, dar, dincolo de titlul bombastic ("Vocea din urechea lui Dumnezeu!!"), să nu facem acum din Nea Gică, cunoscut drept o persoană manierată, civilizată, un...

dizident care, chipurile, îi înfrunta și-i jignea pe Ceaușești, pentru că toată lumea știe că n-a fost cazul. Astfel, citim, stupefiați, că i-ar fi spus Elenei Ceaușescu: "Pe lumea ailaltă strigoii de bun-simț se ascund când văd muieri cu coc", iar lui Nicolae: "Eu sunt nea Gică, dumneavoastră sunteți nea Nicu. Probabil că amândoi suntem nemuritori, dar pe mine nu mă va trata nimeni ca pe un "nea"! Crede cumva semnatarul că asemenea mistificări îi sporesc aura artistului? Nici vorbă, așa cum sunt și altele din acest articol: "La un moment dat vulgul afirma că Petrescu își aruncă seara cămășile de mătase de la etaj, spre bucuria damelor de consumație și a birjarilor" (dincolo

de faptul că însuși semnatarul e nevoit să recunoască "o confuzie teribilă" cu Nae – și nu "Nicolae"- Leonard, nimeni nu l-ar fi văzut vreodată pe Gică, de o "cumpătare" celebră, să arunce vreodată ceva!!), "Se spune că (anume CINE spune? - N. Red.), la un moment dat, feldmareșalul Von Paulus și-ar fi scos din piept Crucea de fier și i-ar fi lipit-o lui nea Gică, precum marca de scrisoare", "Bun prieten cu viața de noapte și cu paharul (iată-l și chefliu bucureștean pe marele muzician!-N. Red.), Yehudi Menuhin l-a bisat îndelung, așa că menestrelul Gică i-a cântat de 3 ori celebra piesă "Costică, Costică", nemaivorbind de lipsa de informație, pentru că Gică Petrescu nu avea cum să lanseze "pe scena festivalului de muzică ușoară de la Mamaia", inaugurat după cum se știe în 1963, piese

cum ar fi “Căsuța noastră”, “Of, of, of, măi șprițule!”, “Dă-i cu șprițul pân-la ziuă”, “Uite-așa aș vrea să mor”, “Du-mă acasă, măi tramvai”, unele din ele “de pahar”. O tehnică binecunoscută a “zvoniștilor” din presă este utilizarea formulelor “episod neconfirmat de biografi” (care biografi? Și dacă nu e confirmat, de ce să fie amintit?), “se spune că” sau, iată, “aici apare o altă legendă, neconfirmată, poate și pentru faptul că nea Gică a ținut enorm la discreție”: “Se spune că (normal, nu?-N. Red.) Yves Montand, actor și cântăreț gigantic, i-ar fi propus să-l ajute pe român (de ce, de unde până unde?-N. Red.) s-o “șteargă” la Paris și că Petrescu ar fi refuzat din pricina unei cucoane de care artistul s-ar fi îndrăgostit până peste urechi și care, imediat după momentul cu pricina, ar fi fugit ea însăși în Elveția (nu ni se mai spune cine ar fi ajutat-o!-N. Red.)”. Citești și te crucești! Gică Petrescu a fost un om cuminte, fără vicii, politicos, dedicat în întregime carierei și, din momentul când s-a căsătorit, în 1950 (alt motiv pentru care episodul Yves Montand e o fabulație totală!), soției sale adorate, Cezarina Moldoveanu. Asemenea numeroase derapaje sunt

nici vorbă să aibă loc. În acest ultim paragraf, alte insinuări, vizând UCMR-ADA, dar și conspirații... politice: sub titlul “Banii artistului și soarta unicei moștenitoare, mistere nedesluite”, se scrie textual: “Sumele provenite din drepturi de autor (dar Gică NU a fost compozitor, doar Cezarina a semnat câteva texte) au intrat în bugetul organismului de gestiune colectivă în care fusese înscris cântărețul. Deși reprezentanții Uniunii compozitorilor susțin că banii lui Nea Gică “stau și se acumulează”, prietenii (cine sunt aceștia?-N. Red.) maestrului contestă ideea. Singura moștenitoare legală a lui Gică Petrescu este o nepoată a Cezarinei, care a semnat, în urmă cu ani buni, că nu are nici o pretenție privind bunurile și remunerațiile adunate în urma creației legendarului artist. Nimeni nu știe însă dacă această moștenitoare mai trăiește în România sau dacă a primit vreo “bonificație” specială și a părăsit țara...”. Așadar, nici vorbă să se dea un telefon la Credidam, în primul rând, și abia apoi la UCMR-ADA, în urma căruia se putea stabili ușor adevărul, în schimb suntem plonjați în “Misterele... Parisului” (că tot a cântat Gică acolo cu

Gică Petrescu, H.Mălineanu și A. Giroveanu cu soțiile

total nelalocul lor într-un articol care ar trebui să pună într-o lumină corectă personalitatea și cariera unui artist atât de respectat, “monstru sacru” cum ar zice Montand. Crede oare semnatarul că l-a făcut mai “mare” pe Gică brodând asemenea povești? Cum este și cea din finalul articolului, după ce ni se anunță un festival “Gică Petrescu”, idee a unui aventurier, care

succes), aruncați în ceață ca în romanele polițiste, cu nepoate dispărute, primind “bonificații” (de la cine, în ce scop?-N. Red.) speciale pentru a părăsi țara!! Odihnește-te în pace, Gică Petrescu, sperăm să nu ajungă acolo Sus asemenea articole, deși bănuim că se mai râde și în lumea de Dincolo...

Ultimii romantici?

Octavian URSULESCU

Mai putem oare vorbi de romantism în epoca actuală, una grăbită, frenetică, computerizată, în care tinerii mai mult stau cu ochii pe ecranul telefoanelor “inteligente” decât să citească o carte, să socializeze sau să se plimbe într-un parc sub clar de lună? Căci să se țină de mână nici nu poate fi vorba, membrele superioare fiind ocupate cu sus-amintitele aparate de tâmpire precoce... Și totuși se mai face muzică romantică, sălile sunt pline la Julio Iglesias, Céline Dion, Lara Fabian, Richard Clayderman, deci ar mai exista speranțe că nu e încă totul pierdut. La noi și-a propus să fie port-drapel al sentimentelor curate, al muzicii de suflet și al poeziei cântate un artist care a “prins” și vremurile când melodia curgea lin la urechea ascultătorului dedulcit la cântec românesc autentic, nicidecum la importuri agresive: este vorba de Alexandru Jula. Pornind de la titlul cărții consacrate lui de colega noastră Oana Georgescu, care va da și numele

următorului său album, “Ultimul romantic”, acesta și-a alcătuit, sub acest generic, un colectiv cu care a început să colinde țara, ducând mesajul unei muzici ușoare românești care nu trebuie să moară. Sămânța a fost aruncată în vara anului trecut, la lansarea cărții amintite (apărute la editura ProUniversitaria), când grădina de vară a Teatrului muzical “Nae Leonard” din Galați a fost luată cu asalt de peste 1.500 de spectatori entuziaști, dornici să-și omagieze concitadinul, într-un amplu spectacol, despre care am relatat la timpul convenit, în care acesta a avut alături colegi de vază. Ideea a fost reluată în februarie, anul acesta, de această dată în sala teatrului, exact cu distribuția la care ne vom referi mai jos: Gabriel Dorobanțu, Stela

Enache, Alexandra Canareica, tânărul Gabriel Lazăr și, firește, Jula însuși. Ei bine, poate părea greu de crezut, în această perioadă mai dificilă pentru organizatorii de concerte, dar biletele s-au epuizat în câteva ore și a fost nevoie să se programeze încă o reprezentație! Probabil a fost seara în care Alexandru Jula s-a convins definitiv că un asemenea proiect nu trebuie abandonat, fiind evident faptul că există un numeros public care-și dorește romantism și reîntâlnirea cu vedetele preferate, care are nostalgia șlagărelor de altădată, pe care nu le-a uitat. Dar Galații sunt, cum

se spune în fotbal, “teren propriu”, așa încât era nevoie de de “testarea” publicului din alte localități. Prima ocazie s-a ivit la începutul lunii martie, când Jula a fost invitat (mai bine mai târziu...) în orașul său natal, Șimleu-Silvaniei, din jud. Sălaj, de către tânărul primar, aflat la al 3-lea mandat, Cătălin Septimiu Țurcaș. Înainte de marele spectacol, “încălzirea” a fost făcută de mica, dar valoroasa trupă (Jula, Stela Enache, Alexandra Canareica), la “Cabana Brădet”, la invitația ing. Cristian Bîlț, într-un show în care oaspeții de onoare i-au avut alături pe micuța Alice Ghile, Alexandra și Alexandru Chira, casa de modă “Mela” și formația Dinamic. Greu de descris bucuria participanților, fiindcă în Șimleu nu mai fuseseră artiști

de calibru de ani buni de zile... A doua zi – reprezentația de gală, la Casa orășenească de cultură, câteva sute de spectatori trebuind să se întoarcă triste acasă, sala fiind ultra-aglomerată! Între cei care au venit special pentru acest eveniment s-au numărat primarul de Zlatna, Silviu Ponoran (mare iubitor de artă), interpretul Ionuț Fulea și deputatul Lucian Nicolae Bode. Și chiar că a fost un eveniment, cu un Alexandru Jula mai emoționat ca oricând, în ciuda unei cariere de șase decenii: în fața celor care s-au mândrit în tot acest timp că este “șimleuan de-al lor”, el a primit, din partea primarului Septimiu Țurcaș, avându-le alături pe consilierii Angela Lipo și Marta Szabo, o superbă plachetă consfințind acordarea titlului de “Cetățean de onoare” al orașului său natal! Cum el a declarat cu această ocazie că “suntem făcuți din și pentru iubire, pentru că iubirea n-are vârstă”, n-a ocolit cântece scrise acestei idei, cum ar fi “Soția prietenului meu”, “Iubire târzie de toamnă”, “Trece vremea”, dar nota nostalgică n-a fost atotprezentă, piese de factură etno și glume spuse cu haz condimentând un recital de excepție. Stela Enache și Alexandra Canareica au fost la rândul lor la mare înălțime, cu prestații spumoase ca șampania “Silvania”: în dimineața concertului, artiștii vizitaseră sediul acestei fabrici cândva de tradiție, readuse pe linia de plutire

calitate, dovadă că s-au epuizat toate CD-urile puse la vânzare (este singura ocazie prin care ele mai pot ajunge la melomani, cu puținele magazine existente) și zeci de exemplare din cartea “Alexandru Jula, ultimul romantic”. Ocolită de ceva vreme, Casa de cultură a sindicatelor din Focșani a regăsit cu această

G. Dorobanțu, Al. Jula

de un entuziast tânăr om de afaceri din oraș. Dar startul oficial al turneului național “Ultimul romantic” a fost dat la Focșani și Tecuci, primele borne ale “consultării” marelui public. Iar proiectul și-a dovedit din plin viabilitatea, în fața unor spectatori avizați, evident cunoscători și “degustători” de muzică ușoară de

ocazie atmosfera specifică evenimentelor de calibru, spectatorii reluând în cor fiecare refren: “Ești tu, doar tu”, “La viața mea”, “Lume, lume”, “Floare albă din Pireu” (Alexandru Jula), “Gara noastră mică”, “Te rog zâmbeste, fată frumoasă!”, “Vreau s-alerg după nori”, “Tu ești speranța mea”, “Melancolie” (Gabriel Dorobanțu), “Cum e oare?”, “Grea e dragostea”, “Să nu uităm trandafirii”, “Balada pescărușilor albaștri”, “Ani de liceu” (Stela Enache), “Romantică”, “De-ar fi să vii”, “Viața merge, iubind, înainte” (Alexandra Canareica), “Un băiat fermecător”, “Ascultă-ți inima”, “Nu m-am gândit la despărțire” (Gabriel Lazăr). Un repertoriu înălțuind șlagăr după șlagăr, într-un concert “curat”, numai muzică ușoară, fără alte inserturi (exceptând anecdotele savuroase ale lui Jula!). Același succes ieșit din comun și pe scena sălii “Ion Petrovici” a Casei de cultură din Tecuci, în ciuda unui afișaj deficitar, deci a unei popularizări insuficiente.

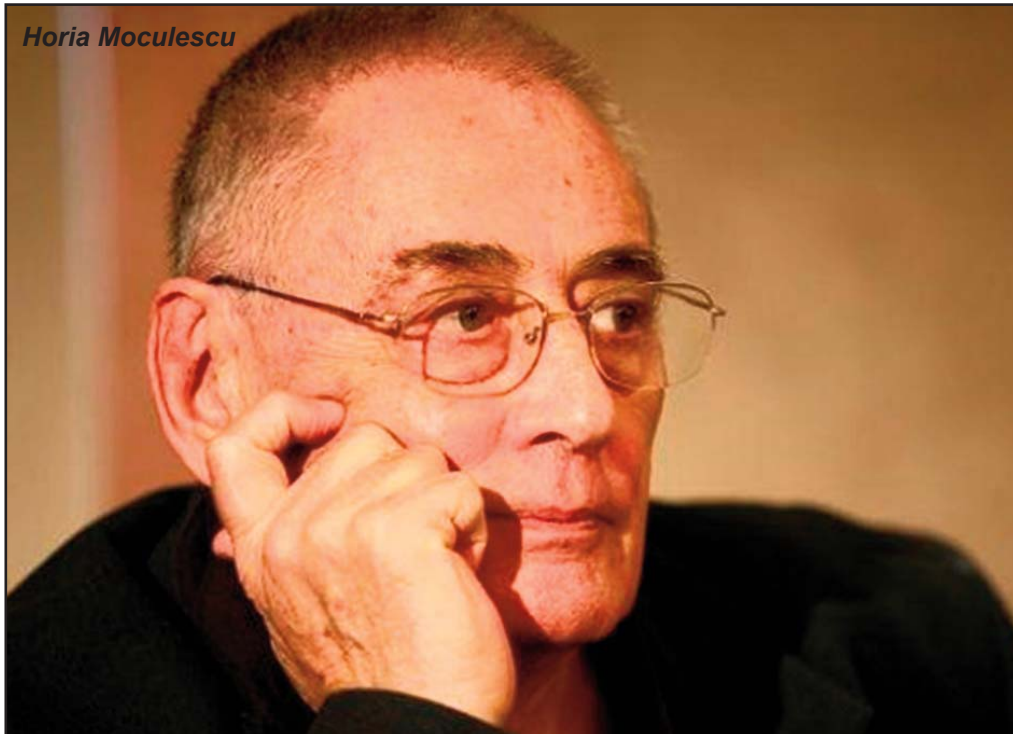
Emoție, tandrețe, amintiri, refrane de neuitat... Să sperăm că protagoniștii acestui proiect nu vor fi “ultimii romantici”!

Paiul din ochiul altuia

După ce că nu are nici o emisiune de muzică ușoară românească pe vreunul din numeroasele sale “canale” (ce rău sună în limba română!), desființând după cum se știe până și remarcabila emisiune a lui Horia Moculescu, “Atenție, se cântă!”, TVR, ne surprinde pe zi ce trece. Într-o bună zi am descoperit în plină desfășurare pe TVR1 (!) o emisiune intitulată “De drag de... Dragobete”. Frumos, ne-am zis, cei din Dorobanți s-au gândit să pună în valoare patrimoniul de aur al muzicii ușoare românești, cu atâtea melodii de dragoste remarcabile. Apoi însă priveam și nu ne venea să credem că mai este posibil așa ceva în anul 2015, cu anonimi reluând (și nu o dată stâlcind) fragmente din piese celebre semnate Ion Vasilescu, Florin Bogardo, George Grigoriu, Ion Cristinoiu, Cornel Fugaru, Marcel Dragomir, Marius Țicu, Horia Moculescu, Alexandru Wilmanyi, Ovidiu Komorniyk, în

vestimentații vetuste, cu o regie inexistentă și fără o minimă prezentare a melodiilor și creatorilor respectivi, compozitori și textieri. Într-un cuvânt, ceva sinistru, de pe altă lume parcă, făcându-ne să ne întrebăm, până am aflat ce și cum, de ce nu se numără printre soliști tineri laureați ai celor mai puternice festivaluri din țară: “George Grigoriu” (Brăila), “Dan Spătaru” (Medgidia), Amara? Cine sunt, ne spuneam, Iulia Mihai, Ovidiu Homorodean, Loredana Streche (!), Stana Stepanescu, Florin Boita (fără diacritice pe ecran), Letiția Boroș, Maria Beatrice

Horia Moculescu

REVISTĂ LUNARĂ EDITATĂ
UNIUNEA COMPOZITORILOR ȘI MUZICOLOGILOR
DIN ROMÂNIA

ACTUALITATEA MUZICALĂ

Șef producție: Costin ASLAM

Redactori:

Mihai COSMA

Octavian URSULESCU

Editorialist: Liviu DĂNCEANU

Semnează în acest număr:

Mihai Alexandru CANCIOVICI, Lavinia COMAN,
Grigore CONSTANTINESCU, Oana GEORGESCU,
Florian LUNGU, Carmen MANEA, Carmen Benedicta PAVEL,
Carmen POPA, Mircea ȘTEFĂNESCU,
Florin-Silviu URSULESCU

www.ucmr.org.ro

Adresa redacției: București, Calea Victoriei 141, sect.1, 010071,
România. Tel./Fax: +40-21-312.98.67

E-mail: em@edituramuzicala.ro, editura@unmb.ro

TIPOGRAFIA - ERICOM PRINT SRL

TEL: 021-410.64.88

ISSN: 1220-742x

Bandoiu, Valentin Samfira, Ștefania Șirin Narenji, Andreea Haisan? Când a cântat Emilia Dorobanțu, care știam că, așa cum am scris și noi, cochetează cu muzica populară, ușoară și clasică deopotrivă, am început a bănuî, iar certitudinea a instaurat-o Tudor Furdui Iancu, fiul celebrului “crăișor” din Alba. După care, la final, a apărut prezentatoarea Iuliana Tudor și ne-a lămurit cum că toți aceștia sunt tineri interpreți de muzică populară! Așadar, TVR nu este capabilă să filmeze o emisiune “cinstită” de muzică ușoară, cu vedetele care au lansat respectivele șlagăre, dar îi chinuie pe acești tineri, în loc să-i lase să cânte ce știu ei mai bine, melodii de dragoste din folclor. Cui folosesc asemenea experimente? Pe când vedetele muzicii ușoare lălăind, horind și doinind, ca să nu mai înțeleagă nimeni nimic? Una e să ai într-un program specific (gen “O dată în viață”, proiect imaginat de regretatul Titus Munteanu) câteva asemenea încercări amuzante, alta să derutezi telespectatorii cu asemenea “struțo-cămile”! Și, oroare, am înțeles că se face asta de ani de zile! În acest caz înțelegem de ce vedetele muzicii ușoare nu apar cu anii la postul public de televiziune, unde au scris istorie ei, nu acești anonimi... (Dr. Bărnă)